

Algemene onderaannemingsvoorwaarden

NV VANDENBUSSCHE

Versie 1 mei 2009, aanpassing oktober 2024

Voor gelezen en goedgekeurd

Inhoud

Art. 1.	Definities.....	2
Art. 2.	Tot stand komen van de Onderaannemingsovereenkomst	2
Art. 3.	Toepasselijke documenten.....	3
Art. 4.	Uitvoering van de opdracht	3
	4.1 Resultaatsverbintenis.....	3
	4.2 Onderaanneming	4
	4.3 Planningsmethodiek en Issue management.....	4
Art. 5.	Financiële voorwaarden	5
	5.1 Prijs	5
	5.2 Opmetingsstaten, facturatie en betalingen	5
	5.3 Waarborg	7
Art. 6.	Back to Back.....	7
Art. 7.	Meerwerken en wijzigingen - onvoorziene omstandigheden	8
Art. 8.	Werfvergaderingen.....	9
Art. 9.	Aanvang der Werken - uitvoeringstermijn	9
Art. 10.	Aanvaarding der Werken.....	10
Art. 11.	Veiligheid, gezondheid en milieu.....	11
Art. 12.	Aansprakelijkheid - Verzekeringen.....	20
Art. 13.	Personeel van de Onderaannemer – Sociale, fiscale en loonschulden	21
	13.1 Algemene arbeidsvoorwaarden van het tewerkgestelde personeel	21
	13.2 Minimumlonen.....	22
	13.3 Sociale en fiscale schulden	22
	13.4 Tewerkstelling van illegaal verblijvende niet-Europese onderdanen.....	22
	13.5 Specifieke bepalingen voor buitenlandse onderaannemers.....	23
	13.6 Niet-naleving van de vastgelegde verplichtingen	24
	13.7 Vakkennis van het personeel van de Onderaannemer - taal	25
Art. 14.	Erkenning & uitsluitingsgronden.....	25
Art. 15.	Check in @ work en RSZ-melding.....	25
Art. 16.	Artikel Instructierecht.....	27
Art. 17.	In gebreke blijven van de Onderaannemer - Ontbinding van de overeenkomst.....	28
Art. 18.	Overlijden, faillissement of ontzetting uit zijn rechten van de Onderaannemer	29
Art. 19.	Beëindiging zonder fout.....	29
Art. 20.	Overmacht.....	29
Art. 21.	Aansprakelijkheid	30
Art. 22.	Intellectuele eigendomsrechten.....	30
Art. 23.	GDPR	31
Art. 24.	Betwistingen	31
Art. 25.	Verscheidene bepalingen.....	32
Art. 26.	Omstandigheden die van aansprakelijkheid ontslaan.....	32

BIJLAGE 1 Verklaring betreffende de hoofdelijke aansprakelijkheid van de rechtstreekse contractant voor de betaling van het loon 33

Huidige algemene onderaannemingsvoorwaarden maken integraal en zonder voorbehoud deel uit van de onderaanneming die de Hoofdaannemer aan de Onderaannemer heeft toegewezen. Deze algemene onderaannemingsvoorwaarden blijven geldig tot de aangepaste versie u wordt bezorgd.

Art. 1. Definities

“Bouwheer”: De opdrachtgever, zijn aangestelden of vertegenwoordigers onder de Hoofdovereenkomst

“Hoofdaannemer”: De partij die zo werd aangeduid in de bijzondere voorwaarden van de Onderaannemingsovereenkomst.

“Hoofdovereenkomst”: de overeenkomst gesloten tussen de Bouwheer en de Hoofdaannemer ter uitvoering van het Project.

“Onderaannemer”: De partij die zo werd aangeduid in de bijzondere voorwaarden van de Onderaannemingsovereenkomst

“Onderaannemingsovereenkomst”: de overeenkomst, afgesloten tussen de Hoofdaannemer en de Onderaannemer voor de uitvoering van de Werken, bestaande uit de bijzondere en algemene voorwaarden alsook de bijlagen horende bij deze documenten.

“Project”: de door de Bouwheer aan de Hoofdaannemer opgedragen werken en gebeurlijke leveringen zoals omschreven in de Hoofdovereenkomst.

“Werk”: de plaats waar de Werken uitgevoerd moeten worden.

“Werken”: De in artikel 1 van de bijzondere voorwaarden omschreven prestaties die door de Hoofdaannemer toevertrouwd worden aan de Onderaannemer in overeenstemming met de bepalingen van deze Onderaannemingsovereenkomst.

Art. 2. Tot stand komen van de Onderaannemingsovereenkomst

De Onderaannemer aanvaardt uitdrukkelijk door ondertekening of stilzwijgend door gebrek aan opmerkingen binnen de 15 dagen (vervaltermijn) na ontvangst of door aanvang der werken, zonder enig voorbehoud de bijzondere en algemene voorwaarden van deze overeenkomst. Indien de Onderaannemer opmerkingen geeft, dient de Onderaannemer deze verplicht door te geven op retourcontract@vandenbusschebouw.be. Na ondertekening of na een periode van 15 dagen na ontvangst van huidige Onderaannemingsovereenkomst kan door de Onderaannemer geen enkel voorbehoud meer gemaakt worden en vervallen alle andere tegenstrijdige specificaties zijner voorafgaande en/of latere brieven, offerten, e.d. Niet ondertekenen van het contract doch aanvatten der werken door de Onderaannemer heeft juridisch dezelfde uitwerking als ondertekening van huidige overeenkomst.

Onderhavige overeenkomst wordt afgesloten onder de opschortende voorwaarde dat de aanneming aan de Hoofdaannemer gegund wordt en onder de opschortende voorwaarde dat de Onderaannemer aanvaard wordt door de opdrachtgever. Deze opschortende voorwaarden zal de Onderaannemer geen enkele recht op schadevergoeding kunnen doen gelden.

Uitsluitend de voorwaarden van de Hoofdaannemer zijn van toepassing, zelfs al maakten zij het voorwerp uit van opmerkingen. Onder geen enkel beding zijn de voorwaarden, van welke aard ook, van de Onderaannemer van toepassing op deze overeenkomst.

Art. 3. Toepasselijke documenten

De Onderaannemingsovereenkomst wordt gesloten onder toepassing van de bijzondere en huidige algemene voorwaarden.

De Onderaannemer bevestigt de bijzondere en algemene voorwaarden te hebben ontvangen, naast het gedeelte van het lastenboek (administratief en technisch), het gedeelte van de gedetailleerde meetstaat en de nodige plannen die betrekking hebben op zijn Werken. Door het aangaan van deze Onderaannemingsovereenkomst, met al zijn bijlagen, aanvaardt de Onderaannemer deze documenten als contractuele documenten.

Het behoort tot de uitsluitende verantwoordelijkheid van de Onderaannemer te melden wanneer bepaalde documenten ontbreken. De Onderaannemer kan zich tijdens de uitvoering van de opdracht niet beroepen op het feit al zou hij bepaalde documenten niet hebben ontvangen.

Bij eventuele tegenstrijdigheid tussen plannen en/of voorwaarden geldt dat het meest gedetailleerde primeert op het minder gedetailleerde. Dus: 1. plannen - 2. voorwaarden - 3. contract.

Nochtans is het zo dat de documenten, nl plannen, voorwaarden en contract mekaar aanvullen, hetgeen impliceert dat een leemte niet kan worden ingeroepen door de Onderaannemer om een deel van de opdracht niet uit te voeren in het kader van de contractuele prijs. Bij tegenstrijdigheden primeren de strengste bepalingen.

De Onderaannemer verbindt zich ertoe om de Hoofdaannemer onmiddellijk op de hoogte te stellen van alle onduidelijkheden, leemten, fouten of tegenstrijdigheden in de Onderaannemingsovereenkomst. Bij gebreke aan enige reactie vanwege de Onderaannemer binnen de 7 werkdagen na ontvangst van deze Onderaannemingsovereenkomst, wordt deze geacht te hebben zonder enige opmerking. Elke wijziging dat nadien alsnog zou voortvloeien uit onduidelijkheden, leemten, fouten of tegenstrijdigheden zijn integraal ten laste van de Onderaannemer.

Art. 4. Uitvoering van de opdracht

4.1 Resultaatsverbintenis

De Werken zullen uitgevoerd worden volgens de regels der kunst, met materialen van perfecte kwaliteit volgens de regels van de kunst, alle geldende normen en volgens de diverse voorwaarden en bepalingen aangehaald in de Onderaannemingsovereenkomst en dit tot algehele voldoening van de Bouwheer, van de Hoofdaannemer, architect en ingenieur.

Indien goedkeuring door de Bouwheer van technische fiches vereist is voor de goede uitvoering van de Werken, is het de verantwoordelijkheid van de Onderaannemer deze tijdig voor te stellen en tijdig zijn goedkeuring voor uitvoering op te vragen. Maatvoering is steeds ten laste van de Onderaannemer. Na het beëindigen van de Werken van de Onderaannemer, zal binnen de 8 dagen alle gegevens van de uitvoering worden overgemaakt voor de samenstelling van het as-buit dossier / post-interventiedossier.

De Hoofdaannemer heeft het recht op elk ogenblik alle niet in orde zijnde Werken te doen stopzetten of te doen opnieuw beginnen, alle materialen die niet beantwoorden aan de voorgeschreven kwaliteit te weigeren en te doen verwijderen van de bouwplaats, zonder dat de Onderaannemer de uitvoering van deze opdracht kan weigeren of er een voorwendsel kan in vinden om gelijk welke vertraging te rechtvaardigen. Hetzelfde recht kan uitgeoefend worden door de leidende architect der werken of door de vertegenwoordiger van de Bouwheer. De Onderaannemer verbindt zich om alle herstellingen of veranderingen, uit oorzaak van onvakkundig of niet volgens de voorschriften uitgevoerde Werken, uit te voeren binnen de 5 werkdagen volgend op het schriftelijke verzoek van de Hoofdaannemer en dit zonder gerechtelijke procedure of inmenging.

Hij verklaart er zich bovendien onherroepelijk mee akkoord dat, ingeval na het verstrijken van deze 5 werkdagen geen gevolg werd gegeven aan het verzoek van de Hoofdaannemer, deze zonder meer de Werken door derden kan laten uitvoeren voor rekening van de Onderaannemer.

Hoofdaannemer heeft het recht personeel van de Onderaannemer verbod op te leggen om de Werf te betreden indien hij oordeelt dat de betrokken personen onbekwaam zijn en niet kunnen Werken volgens de regels der kunst of de veiligheid.

4.2 Onderaanneming

Ingevolge de Wet van 15 mei 2024 houdende de wijziging van het sociaal strafrecht en diverse arbeidsrechtelijke bepalingen is het de Onderaannemer vanaf 1 januari 2025 verboden zijn uit de opdracht jegens Hoofdaannemer voortvloeiende verplichtingen geheel aan een derde over te dragen. Het louter coördineren van de werkzaamheden is onvoldoende. Sancties die voortvloeien uit eventuele schending van deze bepaling zijn volledig ten laste van de Onderaannemer.

Daarnaast is het de Onderaannemer verboden zijn uit de opdracht jegens Hoofdaannemer voortvloeiende verplichtingen gedeeltelijk aan een derde over te dragen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hoofdaannemer.

In ieder geval blijft de Onderaannemer integraal en zonder beperking of voorbehoud verantwoordelijk voor de Werken die hij heeft uitbesteed. Daarnaast staat de Onderaannemer ervoor in dat zijn eigen onderaannemers de wettelijke verplichtingen naleven. De Onderaannemer verbindt zich er verder toe om de onder-onderaannemer te verbieden op zijn beurt verder in onderaanneming te geven, behoudens voorafgaand schriftelijke toestemming vanwege de Hoofdaannemer. Deze voorwaarde geldt voor alle schakels in de keten. De totale keten van onderaanneming wordt beperkt tot (2 of 3) niveaus conform de wettelijke wetgeving inzake overheidsopdrachten. Een extra niveau kan slechts worden toegestaan in de gevallen voorzien in de wetgeving.

Elke verdere onderaanneming dient gemeld te worden aan rsz@vandenbusschebouw.be en dit ten laatste 7 kalenderdagen voor de aanvang van de werken van deze onder-onderaannemer.

In geval van inbreuk op deze regel kan de overeenkomst door Hoofdaannemer worden verbroken ten laste van de Onderaannemer: in dit geval wordt de verbreking betekend bij ter post aangetekende brief en is de Onderaannemer alle mogelijke kosten en vergoedingen verschuldigd die voortvloeien uit deze inbreuk.

4.3 Planningsmethodiek en Issue management

De Hoofdaannemer past de LEAN Last Planner System (LPS)® plannings-methodiek toe op zijn werven. Elke Onderaannemer-partner verleent hier zijn volle medewerking bij. Uw werfverantwoordelijke/ploegbaas wordt uitgenodigd op een 'kennismakingsdag' om de verschillende betrokken partijen te leren kennen en op de noodzakelijke overlegmomenten ter opmaak van de uitvoeringsplanning. Hierbij worden concrete afspraken gemaakt met Vandenbussche NV en haar onder- & nevenaannemers betreffende alle aspecten binnen deze aannemingsovereenkomst: planning, opvolging, kwaliteit, veiligheid, milieu, werkvoorbereiding,... De Onderaannemer verbindt er zich toe om een verantwoordelijke/leidinggevende af te vaardigen die telkens verplicht aanwezig is op de planningsmomenten. Deze aanwezigheid en actieve medewerking is volledig inbegrepen in uw prijs offerte zonder enige meerkost. Concrete afspraken worden gemaakt met de werf- en projectleiding van de Vandenbussche NV. De opgenomen detailplanning in deze overeenkomst is bindend, tenzij tijdens het LPS planningsmoment een termijnswijziging wordt aanvaard door Vandenbussche NV. In geval van een termijnswijziging wordt de onderaannemer geacht dit schriftelijk te laten bevestigen door Vandenbussche NV.

Dagdagelijks op te lossen punten in kader van veiligheid, kwaliteit en opleverpunten worden beheerd via een digitale werfopvolgingstool (vb. Aproplan, Trimble of eq.). Als Onderaannemer tekent u in op de werfpagina en gaat u de u toegewezen punten opvolgen, oplossen en rapporteren. Uw

werfverantwoordelijke krijgt hiervoor een gratis licentie ter beschikking binnen de duurtijd van deze overeenkomst. De volledige en actieve medewerking is volledig inbegrepen in uw prijsofferte zonder enige meerkost. Concrete afspraken worden gemaakt met de werf- en projectleiding van Vandebussche NV op de startwerkvergadering.

Art. 5. Financiële voorwaarden

5.1 Prijs

De Werken worden uitgevoerd voor een totaalprijs zoals bepaald in de bijzondere voorwaarden. De Onderaannemer heeft de prijs begroot, met volledige kennis van de opdracht en heeft zich ter plaatse begeven om de ernst en de moeilijkheidsgraad in de schatten van het werk. De Onderaannemer is volledig ingelicht omtrent alle bijzonderheden van de Werf. Door de Werken aan te vatten, aanvaardt de Onderaannemer het terrein in de staat waarin het zich bevindt.

Hij begrijpt alle Werken, zowel in hoofdorde als in bijkomende orde, nodig voor het volledig uitvoeren van de onderaanneming, tot algehele voldoening van Hoofdaannemer en van de Bouwheer. De prijs dekt ook alle Werken die niet expliciet zijn opgenomen in de Overeenkomst maar die weldegelijk noodzakelijk zijn voor de feilloze uitvoering van de Werken.

De overeengekomen prijs is te beschouwen als een relatief forfait, waarbij enkel de wijzigingen of meerwerken kunnen aanleiding geven tot een verrekening.

5.2 Opmetingsstaten, facturatie en betalingen

Vorderingsstaten - receptiebonnen

Wanneer de onderaanneming is aanbesteed in eenheidsprijzen dienen de facturen opgezonden te worden naargelang de vordering der uitvoering. Daartoe dient een gedetailleerde opmetingsstaat te worden opgemaakt. Deze opmetingsstaat bevat de totaal uitgevoerde en voorziene Werken en de hoeveelheden van de desbetreffende periode en dient verwerkt te worden in een vorderingsstaat welke goed te keuren is door de projectleider van Hoofdaannemer.

De vorderingsstaat wordt gedetailleerd opgemaakt i.f.v. de opmetingsstaat en bevat de totaal uitgevoerde en voorziene Werken en de hoeveelheden van de desbetreffende periode. Nadat de opgemaakte vorderingsstaat door de projectleider van Hoofdaannemer is goedgekeurd d.m.v. een receptiebon kan de factuur worden opgemaakt. Het bedrag der wijziging(en) wordt vervat in de eindafrekening.

Alle betalingen gelden slechts als voorschotten tot aan de goedkeuring van de eindafrekening.

Facturatie kan pas gebeuren op basis van een door de projectleider van Hoofdaannemer goedgekeurde receptiebon.

Facturen

Facturen samen met de receptiebon worden bij voorkeur via mail verzonden naar **facturatie@vandenbusschebouw.be** in 1 file (bij voorkeur pdf). Facturen mogen ook nog altijd bezorgd worden per post samen met de receptiebon. De Onderaannemer dient op zijn facturen te verwijzen naar de referenties bovenaan op de voorzijde van huidige Onderaannemingsovereenkomst. Deze referenties dienen ook vermeld op al zijn brieven, afleveringsbons, enz.

De betalingstermijn bedraagt 60 dagen na ontvangst vorderingsstaat (mits ontvangen van correcte factuur binnen deze periode), tenzij in de bijzondere voorwaarden schriftelijk is afgeweken, en op voorwaarde dat

de Hoofdaannemer de overeenstemmende betaling van de Bouwheer heeft ontvangen. Indien de overeengekomen betalingstermijn korter is dan 30 dagen, dient de factuur steeds vergezeld te zijn van ons document afwijking betalingsvoorwaarden.

Inhoudingen op de facturen

Naast de verplichte inhoudingen aangaande sociale en fiscale schulden (cfr. artikel 13.6) kunnen volgende elementen aanleiding geven tot inhoudingen:

Fouten of gebreken, vergetelheden, slechte afwerking, laattijdigheid (inclusief aanlevering as-built dossier etc.), beschadigingen aan andere werken e.d. kunnen aanleiding geven tot het voorlopige inhouden, naast de eventuele waarborgsom, van bepaalde bedragen van de prijs en dit tot het (de) euvel(s) naar behoren werden hersteld. De Hoofdaannemer behoudt zich bijgevolg het recht voor te allen tijde gerechtvaardigde klachten te formuleren en de betalingen afhankelijk te stellen van het aan deze klachten gegeven gevolg.

Het niet gevolg geven aan dergelijke klachten kan aanleiding geven tot definitieve inhoudingen op de prijs of tot verrekening met de eindafrekening zoals verder bepaald wordt.

Facturatie is steeds in functie van de uitgevoerde Werken, over de afrekeningperiode gesteld door de Bouwheer.

Intresten

Bij laattijdige betaling door de Hoofdaannemer, en mits de Onderaannemer diens eigen contractuele verplichtingen zonder enige fout heeft uitgevoerd, kan uitsluitend een verwijlinterest verschuldigd zijn ten belope van maximaal 5% en mits een voorafgaandelijke aangetekende ingebrekestelling. Deze bepaling is van toepassing ongeacht de factuurvoorwaarden van de Onderaannemer, die nooit van toepassing kunnen zijn.

Alle vorderingen van welke aard ook vanwege de Hoofdaannemer op de Onderaannemer zullen automatisch met de vorderingen van de Onderaannemer gecompenseerd worden en van de facturen worden afgetrokken.

Indien er door de Onderaannemer om uitstel van betaling wordt verzocht om de nodige administratieve zaken (RSZ, fiscus...) in orde te brengen, zijn geen intresten van toepassing. De ontvangstdatum van de factuur zal worden bewezen op basis van de interne boekhouding van de Hoofdaannemer.

Compensatie

De Hoofdaannemer en de Onderaannemer komen uitdrukkelijk overeen dat eventuele schulden van de Onderaannemer ten gevolge van gebrekkige uitvoering van onderhavige overeenkomst, vanaf hun ontstaan automatisch en van rechtswege zullen gecompenseerd worden met alle openstaande vorderingen en facturen welke de Onderaannemer zou hebben t.o.v. de Hoofdaannemer, ongeacht de werf waarop deze vorderingen of facturen betrekking hebben.

Compensaties kunnen zelfs toegepast worden met diverse ondernemingen verbonden met de Hoofdaannemer.

Deze bepaling geldt ook in geval van faillissement, vereffening, stopzetting van de activiteiten van de Onderaannemer, of elke voortijdige beëindiging van de Onderaannemingsovereenkomst, ongeacht of de schuld opeisbaar, vaststaand of zeker is.

Eindafrekening

Er wordt door de Onderaannemer op straffe van verval **binnen de 30 kalenderdagen** na het beëindigen van zijn onderaanneming, een eindafrekening opgesteld op basis van de overeengekomen eenheidsprijzen.

Zoals eerder gesteld kan nooit meer verschuldigd zijn dan wat de Hoofdaannemer ontvangt van de Bouwheer m.b.t. de Werken van de Onderaannemer (gecorrigeerd met de overheadkosten van de Hoofdaannemer en algemene winst).

5.3 Waarborg

De Onderaannemer is verplicht een uitvoeringswaarborg te stellen ten voordele van de Hoofdaannemer indien de bijzondere voorwaarden dit vereisen.

De waarborg moet gesteld worden bij wijze van bankwaarborg bij een eerste rangs bank volgens model bij huidige algemene voorwaarden gehecht. Deze waarborg is op eerste verzoek opeisbaar. En deze dient gesteld te zijn voor de aanvang van de Werken.

Deze garantie dekt de volledige uitvoering, beëindiging en instandhouding van alle Werken die het voorwerp uitmaken van deze Onderaannemingsovereenkomst, daarin inbegrepen de eventuele bijkomende werken of wijzigingswerken die aan de Onderaannemer worden toevertrouwd.

Indien geen bankwaarborg werd gesteld, zal automatisch bij de eerste betaling een inhouding op de factuur gebeuren ten belope van het bedrag bepaald in de bijzondere voorwaarden. De uitgevoerde Werken dienen steeds volledig gefactureerd te worden.

De waarborg wordt vrijgegeven definitieve oplevering van de Werken.

Het endosseren, evenals het ter incasso overdragen aan een factoring maatschappij, is verboden. De Onderaannemer dient in dit geval een bankwaarborg te stellen ten belope van 5 % van de gecontracteerde bedragen.

Art. 6. Back to Back

De termen en bepalingen van de Hoofdovereenkomst, die betrekking hebben op de opdracht van de Onderaannemer, zijn tevens toepasselijk op deze Onderaannemingsovereenkomst. De Onderaannemer aanvaardt daarvan in zijn naam en t.o.v. de Hoofdaannemer alle rechten en verplichtingen die deze heeft tegenover de Bouwheer, alsof hij in diens plaats zou zijn gesteld. Alle aanspraken daaronder zijn slechts ontvankelijk in zoverre ook de Hoofdaannemer deze kan laten gelden tegenover (en effectief heeft bekomen vanwege) de Bouwheer en de Onderaannemer het hem ook effectief mogelijk heeft gemaakt dit te doen.

Evenwel, is het de Onderaannemer niet toegelaten rechtstreeks contact te hebben met de Bouwheer in verband met het uitvoeren van de overeenkomst. Alle correspondentie dienaangaande geschiedt door toedoen van de Hoofdaannemer.

Het is de Onderaannemer verboden rechtstreeks Werken aan te nemen van de Bouwheer. Deze verplichting geldt tot 2 jaar na de voorlopige oplevering, tenzij na schriftelijke goedkeuring van de Hoofdaannemer. Indien, na deze schriftelijke toestemming van de Hoofdaannemer, Werken rechtstreeks worden uitgevoerd voor de Bouwheer, is aan de Hoofdaannemer een vergoeding verschuldigd van 17 % te berekenen op de waarde van de supplementaire werken. Het bedrag der vergoeding dient vermeld te worden op de eindafrekening of per afzonderlijke commissiefactuur.

Bijkomend, geldt er een algemene vrijwaringsplicht van de Onderaannemer ten voordele van de Hoofdaannemer t.o.v. alle aanspraken van welke aard ook (met inbegrip van de 10-jarige aansprakelijkheid) ingesteld door welke (rechts)persoon ook. Alle kosten, schades, boetes... van welke

aard ook vallen ten laste van de Onderaannemer en kunnen gecompenseerd worden met de vorderingen die de Onderaannemer op de Hoofdaannemer zou hebben.

Voor zover de aansprakelijkheid conform art. 544 BW van de opdrachtgever contractueel bij de Hoofdaannemer wordt gelegd, neemt de Onderaannemer deze verantwoordelijkheid voor zijn deel van de Werken over.

De aansprakelijkheid krachtens art. 1792 en 2270 BW begint te lopen op hetzelfde ogenblik als overeengekomen tussen de Hoofdaannemer en diens opdrachtgever. De Onderaannemer blijft eveneens aansprakelijk voor zgn. lichte verborgen gebreken (cf. art. 1641 e.v. BW), zolang de Hoofdaannemer hiervoor aansprakelijk blijft t.o.v. diens opdrachtgever.

Dit geldt eveneens voor administratieve bepalingen zoals deze betreffende betalingen, termijnen en verlengingen, aanmeldingsplicht RSZ, rechtsvorderingen, verjaringen, dagboekposten, aansprakelijkheid, verrekeningen, wijzigingen, bijwerkingen, opleveringen, enz...

Art. 7. Meerwerken en wijzigingen - onvoorziene omstandigheden

Meerwerken/wijzigingen, zijn verplicht uit te voeren en worden uitgevoerd tegen de forfaitaire eenheidsprijzen of op basis van overeengekomen prijzen en regietarieven, na een schriftelijke bestelbon ondertekend door de Hoofdaannemer vóór de uitvoering van de respectievelijke werken. Een vermindering van de opdracht is mogelijk, en dit zonder enig recht op schadevergoeding van welke aard ook voor de Onderaannemer. In geen geval kan een gebeurlijke betwisting nopens de toe te passen nieuwe prijs worden ingeroepen ter rechtvaardiging van een weigering van de Onderaannemer om de meerwerken in kwestie of Werken aan te vatten of verder te zetten. Regiewerken kunnen enkel aanvaard worden indien opgemaakte regiebonnen dagelijks door de werf- of projectleider worden ondertekend. Regiewerken die niet het voorwerp uitmaken van een ondertekende regiebon kunnen niet in aanmerking komen voor facturatie.

Wijzigingen

De Hoofdaannemer mag te allen tijde vragen om wijzigingen aan te brengen aan de Werken. In dit geval behoren de Hoofdaannemer en Onderaannemer vooraf schriftelijk akkoord te zijn met het voorwerp der wijziging en met de kosten. Het bedrag der wijziging(en) wordt vervat in de eindafrekening. Op de eindafrekening voorkomende wijzigingen waarvoor geen schriftelijk akkoord van de Hoofdaannemer is bijgevoegd, worden verworpen.

De Hoofdaannemer mag steeds wijzigingen laten uitvoeren door andere Onderaannemers indien hem dit gunstiger voorkomt.

De Onderaannemer is ook gerechtigd om wijzigingen voor te stellen, doch mag geen wijzigingen uitvoeren zonder voorafgaand schriftelijk akkoord van de Hoofdaannemer.

Gemeenschappelijke bepalingen

De meerwerken en wijzigingen worden maar aanvaard indien deze ook door de Bouwheer worden aanvaard. De Hoofdaannemer kan nooit meer verschuldigd zijn aan de Onderaannemer dan zij zelf heeft ontvangen van de Bouwheer (gecorrigeerd met de overheadkosten van de Hoofdaannemer en algemene winst), ook al zouden deze al opgenomen zijn in vorderingsstaten en betaald zijn door de Hoofdaannemer. Alle goedkeuringen van vorderingsstaten en betaling van facturen zijn immers onder voorbehoud van goedkeuring door de opdrachtgever en dienen als voorschotten te worden aanzien.

Annulatie van Werken

De Hoofdaannemer zal het recht hebben bepaalde Werken te annuleren zonder kosten en vergoedingen aan de Onderaannemer. Deze voorziene sommen worden alsdan bij de eindafrekening afgetrokken zonder dat de Onderaannemer hiervoor enige (schade)vergoeding kan eisen. Indien, door bepaalde omstandigheden, de Onderaannemer sommige voorziene Werken niet zou uitgevoerd hebben dient de ermee overeenstemmende waarde afgetrokken te worden op de eindafrekening. De Hoofdaannemer kan echter altijd beslissen deze Werken vooralsnog te laten uitvoeren op later tijdstip tegen contractueel vastgelegde prijzen.

De Onderaannemer kan de opdracht annuleren mits een schadevergoeding te betalen ten belope van 30% van de waarde van diens opdracht met een minimum van 1.000 EUR, bovenop de meerprijzen die eventueel verschuldigd zouden zijn bij aanstelling van een andere Onderaannemer en bovenop de eventuele laattijdheidsboetes die verschuldigd zouden zijn aan de Bouwheer n.a.v. de annulatie.

Art. 8. Werfvergaderingen

De Onderaannemer zal op verzoek van de Hoofdaannemer en voor zover de werfvergaderingen betrekking kunnen hebben op diens Werken, steeds 'kosteloos' aanwezig zijn op de werfvergaderingen middels een Nederlandstalige gevolmachtigde verantwoordelijke. Dit is inbegrepen in de prijs van de Onderaannemer. De verslagen van de werfvergaderingen zijn aan de Onderaannemer tegenstelbaar en hij zal geacht zijn ze te aanvaarden wanneer hij geen opmerkingen formuleert binnen de vijf dagen na ontvangst ervan.

Om problemen op te lossen die zich kunnen stellen tijdens de uitvoering en ten einde zijn Werken te kunnen uitvoeren in coördinatie met de andere vakmensen en met de Hoofdaannemer vaardigt de Onderaannemer een vertegenwoordiger af die de Nederlandse taal machtig is en voldoende technisch onderlegd is en die de bevoegdheid heeft de Onderaannemer te verbinden en de nodige orders te geven aan de leden van de Onderaannemer op de werf.

De Onderaannemer deelt de namen, kwalificaties en adressen van de personen die worden afgevaardigd om op te treden in zijn naam zo snel mogelijk en in ieder geval vóór het begin van de Werken, schriftelijk mee aan de Hoofdaannemer. Elke niet-gerechtigde laattijdigheid of afwezigheid van de Onderaannemer op de vergaderingen leidt van rechtswege tot een boete van respectievelijk € 250 of zoals bepaald in het lastenboek.

Art. 9. Aanvang der Werken - uitvoeringstermijn

De Onderaannemer dient zich te houden aan de termijnen en planning zoals vastgesteld in de bijzondere voorwaarden die voor de Onderaannemer een essentiële contractuele verbintenis is. De Onderaannemer dient er evenwel mee rekening te houden dat deze planning kan bijgewerkt worden. Elke wijziging van de planning zal echter onmiddellijk aan de Onderaannemer worden meegedeeld die deze onverwijld naleeft. In geen geval zal een wijziging van de planning aanleiding kunnen geven tot extra uitvoeringstermijn of schadevergoeding of welke andere vergoeding ook ten voordele van de Onderaannemer.

Indien nodig met het oog op de naleving van de opgelegde (deel-)termijn(en), verklaart de Onderaannemer zich akkoord om zijn personeel voor zover wettelijk toegelaten, buiten de normale werkuren te doen Werken, bijv. tijdens weekends, feestdagen, collectief verlof en/of door overuren, dit zonder vergoeding maar louter om de (bijgewerkte) contractuele uitvoeringstermijn te respecteren. Te gepaste tijde en in een geest van voorzienigheid treft de Onderaannemer daartoe de nodige administratieve en praktische maatregelen.

Geen prijsverhoging en/of schadevergoeding is verschuldigd voor een aan de Hoofdaannemer of aan externe omstandigheden toe te schrijven verlenging van de uitvoeringstermijn. De Onderaannemer heeft geen recht op een verlenging van de termijn en/of een schadevergoeding tenzij de Hoofdaannemer minstens het equivalent heeft verkregen van de Bouwheer.

Laattijdigheid

De contractuele uitvoeringstermijn is bindend en dient strikt gevolgd te worden. De Onderaannemer kan geen dagen van werkonderbreking inroepen wegens : gebrek aan materialen en/of aan personeel, brand door hem veroorzaakt, beschadigingen, panne van zijn materieel, hinder van ander personeel, e.d. Indien het gaat om binnenwerk kan hij ook regen noch storm als werkonderbreking inroepen.

Zodra de Onderaannemer weet of verwacht dat zijn opdracht en/of werkzaamheden niet naar behoren tijdig verricht kan/kunnen worden, zal hij de Hoofdaannemer daarvan onverwijld schriftelijk bericht geven, onder vermelding van de omstandigheden die zulks veroorzaken. Deze berichtgeving ontslaat de Onderaannemer geenszins van zijn contractuele verantwoordelijkheden.

Indien de Onderaannemer het Werk niet op de vooropgestelde aanvangsdatum aanvangt en/of binnen de vooropgestelde uitvoeringstermijn (of deeltermijnen) heeft beëindigd, is hij, van rechtswege en zonder ingebrekestelling, door het eenvoudig verstrijken van de uitvoeringstermijn(en) en deeltermijn(en), verplicht de in de Bijzondere Voorwaarden en daarin opgenomen documenten voorziene boetes te betalen

Wanneer geen bijzonder boetebeding in de bijzondere voorwaarden bij de Onderaannemingsovereenkomst werd opgenomen, heeft de Hoofdaannemer in geval van aan de Onderaannemer te wijten vertraging, recht op de vergoeding van de door hem geleden schade, overeenkomstig het gemeen recht, met een minimum van 0,50 % van het contractbedrag met een minimum van € 500,00 per kalenderdag.

In geval de vertraging of niet uitvoering van de Onderaannemer bovendien de uitvoeringstermijn van de algemene aanneming beïnvloedt en aanleiding geeft tot toepassing van de Bouwheer van boete voor vertraging of een andere vorm van schadeloosstelling, zal de Onderaannemer in elke hypothese de Hoofdaannemer vrijwaren voor deze toegepaste sanctie en dit ongeacht zijn verantwoordelijkheid voor andere schade die hij ten gevolge van zijn vertraging aan de Hoofdaannemer heeft berokkend. De Onderaannemer draagt de bewijslast van een eventuele betwisting als hij van mening is dat de schade niet door zijn fout is veroorzaakt.

Bovendien behoudt de Hoofdaannemer in dit geval zich dan het recht voor een einde te stellen aan de Onderaannemingsovereenkomst, onverminderd zijn recht op andere schadevergoeding(en) en intresten, en kan hij zonder meer overgaan (kosten, gevaren en risico's ten laste van de Onderaannemer) tot het volledig laten in orde brengen van de Werken door derden en dit uiterlijk 5 werkdagen na de aangetekende brief gericht aan de Onderaannemer.

Art. 10. Aanvaarding der Werken

De Werken worden voorlopig en definitief opgeleverd door de Bouwheer en de Hoofdaannemer volgens de procedures, voorwaarden en de termijnen voorzien in de Hoofdovereenkomst. De voorlopige en definitieve oplevering van de Werken zal slechts plaatsvinden na de voorlopige respectievelijk definitieve oplevering van de Werken door de Bouwheer in welk geval het proces-verbaal van de oplevering tussen Bouwheer en Hoofdaannemer ook ineens zal gelden als het proces-verbaal tussen Hoofdaannemer en Onderaannemer.

Stilzwijgende aanvaarding van de door de Onderaannemer uitgevoerde Werken zal nooit toegestaan worden. Er is uitdrukkelijk overeengekomen dat noch het in bezit nemen van de door de Onderaannemer uitgevoerde Werken, noch het uitblijven van klachten gedurende een bepaalde termijn, noch zelfs de algehele betaling van de Werken, kunnen ingeroepen worden als geldend voor stilzwijgende aanvaarding. Met het oog op de voorlopige oplevering maakt de Onderaannemer de door hem uitgevoerde Werken schoon en brengt hij ze in staat van oplevering. Er zal een algemene schoonmaak van de bouwplaats plaatsvinden, waarvan de kostprijs afzonderlijk aan de Onderaannemer zal doorgerekend worden.

De Onderaannemer dekt verder de Hoofdaannemer voor de gebreken in het kader van de 10-jarige waarborg en voor verborgen gebreken die hun oorzaak vinden in de door de Onderaannemer uitgevoerde Werken.

Art. 11. Veiligheid, gezondheid en milieu

De Onderaannemer dient zich ervan te vergewissen dat deze veiligheids-, gezondheids- en milieuvoorschriften door zijn werknemers en/of zijn eventuele Onderaannemers correct en volledig worden nageleefd.

De Onderaannemer moet onder meer volgende bepalingen en voorschriften strikt naleven:

Wettelijke bepalingen:

De Onderaannemer is ertoe gehouden om al zijn verplichtingen inzake veiligheid en gezondheid na te leven. Hij moet daartoe alle nodige maatregelen nemen.

De Onderaannemer verbindt zich er onder andere toe, om alle verplichtingen inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk na te leven. In het bijzonder:

de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van werknemers bij de uitvoering van hun werk;

het K.B. van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk;

het K.B. van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen;

het K.B. van 28 mei 2003 betreffende het gezondheidstoezicht op de werknemers;

het K.B. van 31 augustus 2005. - Koninklijk besluit betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen voor tijdelijke werkzaamheden op hoogte;

het M.B. van 23.03.2020 houdende dringende maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus Covid-19;

Dit betreft derhalve:

- **het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming (ARAB),**
- **het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (AREI),**
- **de Codex over het welzijn op het werk,**
- **de wet van 14 juli 1976 betreffende de overheidsopdrachten,**
- **de Collectieve Arbeidsovereenkomsten van de bouwsector**
- **de bepalingen van Vlarem I en II m.b.t. milieuvergunningen en sectorale voorwaarden.**

en alle verdere aanpassingen en toevoegingen middels latere wetswijzigingen.

De algemene veiligheidsvoorschriften:

Deze algemene veiligheidsvoorschriften omvatten een geheel van regels omtrent de veiligheid, de gezondheid, de hygiëne en het milieu die van toepassing zijn op alle bouwplaatsen van de Hoofdaannemer. Mochten er specifiek voor de werf waar de Onderaannemer Werken dient uit te voeren bijzondere verplichtingen gelden inzake veiligheid, gezondheid of milieu zullen deze door de Hoofdaannemer worden meegedeeld.

Organisatie van de preventie en bescherming tijdens de uitvoering van het werk:

Elke onderneming moet voor aanvang van zijn werkzaamheden volgende formulieren opstellen en overmaken aan de werfleiding van de Hoofdaannemer: (i) identificatie Onderaannemer, (ii) identificatie van het materieel, (iii) intentieverklaring en (iv) de risicoanalyse van de uit te voeren Werken.

Elke onderneming kan mogelijk uitgenodigd worden voor een introductievergadering met de Hoofdaannemer en/of de veiligheidscoördinator om zijn risicoanalyse van zijn uit te voeren Werken te bespreken.

De tussenkomende partijen verbinden zich ertoe aanwezig te zijn op de periodieke vergaderingen.

Per werf heeft de Hoofdaannemer een specifiek veiligheidsplan. Voor de aanvang der Werken dient de Onderaannemer dit specifiek veiligheidsplan te ondertekenen, dit voor akkoord. Indien de Onderaannemer dit niet ondertekent, gaan wij ervan uit dat het specifiek veiligheidsplan aanvaard wordt of gekend is.

Elke Onderaannemer aan wie een werk wordt toegewezen is verplicht een veiligheidsverantwoordelijke aan te duiden, die gedurende de werkzaamheden op de bouwplaats aanwezig zal zijn.

Elke Onderaannemer voorziet in het houden van taakgebonden opleidingen op de bouwplaats, met al haar personeel, waarbij specifieke veiligheidsonderwerpen worden besproken, en dit minstens één maal per maand. Op vraag van de Hoofdaannemer legt hij de nodige stukken ter staving voor.

Elke Onderaannemer verklaart dat de werknemers de nodige opleiding/ beroepservaring en lichamelijke geschiktheid bezitten om de hen opgelegde taken (incl. verantwoordelijkheden en veiligheidsfunctie) uit te voeren en het bijhorend materieel te gebruiken en te bedienen op volstrekt veilige wijze. Op vraag van de Hoofdaannemer legt hij de nodige stukken ter staving voor.

Elke persoon die een veiligheidsfunctie uitvoert (kraanbestuurder, graafkraanbestuurder, bedienen hoogwerker...) dient een gepaste opleiding (opleidingsattest, ervaringsattest, bekwaamheidsbewijs...) gevolgd te hebben en dient dit op eenvoudig verzoek van de Hoofdaannemer te kunnen aantonen.

Indien een werknemer gebruik maakt van een hef- of hijswerktuig eigendom van de Hoofdaannemer gelden dezelfde voorwaarden als hiervoor vernoemd. De werfleiding kan beslissen om afspraken in verband met het gebruik van hijsmateriaal eigendom van de Hoofdaannemer expliciet op papier te zetten (zie formulier: gebruik hijsmaterieel).

De personeelsleden van de Onderaannemer mogen slechts worden aangetroffen op de voor hen voorziene werkplaatsen.

Basisveiligheidsopleiding

De Onderaannemer verklaart de volledige inhoud van het K.B. d.d. 7/4/2023 tot vaststelling van de basisveiligheidsopleiding met betrekking tot tijdelijke of mobiele bouwplaatsen en tot verbetering van de communicatie op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen, en het K.B. d.d. 25/1/2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen te kennen, te begrijpen en te zullen toepassen gedurende de volledige duur van de Werken.

De Onderaannemer verstrekt spontaan, en zonder dat daartoe enige afroep nodig is, aan de Hoofdaannemer uiterlijk 30 kalenderdagen volgend op de aanvang van de Werken sluitend bewijs dat de Onderaannemer zelf en alle werknemers, medewerkers, aangestelden, onderaannemers, gedetacheerden en zelfstandigen die de Onderaannemer in uitvoering van de onderaannemingsovereenkomst ter beschikking stelt :

1. correct, tijdig en volledig de vereiste basisveiligheidsopleiding hebben gevolgd én geregeld blijven volgen, en daarvoor geslaagd zijn en blijven, hetzij over de bij wet vereiste actuele en voldoende ervaring, kennis en opleiding beschikken en blijven beschikken; én
2. correct, tijdig en volledig alle nodige informatie over de risico's en preventie maatregelen inzake werken op een tijdelijke of mobiele bouwplaats hebben ontvangen én begrepen.

De Onderaannemer erkent en aanvaardt daarenboven dat de Hoofdaannemer dienaangaande lopende de Werken onbeperkt nieuw en geactualiseerd sluitend bewijs kan blijven (bij)vragen, waaraan de Onderaannemer steeds onmiddellijk afdoende gevolg dient te geven.

De Onderaannemer verstrekt spontaan en op eerste afroep aan de Hoofdaannemer sluitend bewijs dat de Onderaannemer correct, tijdig en volledig alle preventieregels toepast en maatregelen neemt inzake verbale en non-verbale communicatie op de bouwplaats en het toezicht daarop. De Onderaannemer erkent en aanvaardt daarenboven dat de Hoofdaannemer dienaangaande lopende de Werken onbeperkt nieuw en geactualiseerd sluitend bewijs kan blijven (bij)vragen, waaraan de Onderaannemer steeds onmiddellijk afdoende gevolg dient te geven.

Bij enige inbreuk door de Onderaannemer op het K.B. d.d. 7/4/2023 tot vaststelling van de basisveiligheidsopleiding met betrekking tot tijdelijke of mobiele bouwplaatsen en tot verbetering van de communicatie op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen en/of op het K.B. d.d. 25/1/2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaats, en/of bij enig niet afdoende en/of ontijdig bewijs in hoofde van de Onderaannemer jegens de Hoofdaannemer betreffende naleving door de Onderaannemer van voormelde KB's, en dit van rechtswege, automatisch, en zonder enige verwittiging noch aanmaning noch ingebrekestelling,

- worden de Onderaannemer en alle werknemers (incl. stagiairs, jobstudenten en tijdelijke krachten), onderaannemers, gedetacheerden en zelfstandigen die de Onderaannemer in uitvoering van de voormelde onderaannemingsovereenkomst ter beschikking stelt, van de werf geweerd zolang als aan de Hoofdaannemer geen sluitend bewijs wordt afgeleverd dat de Onderaannemer en alle werknemers (incl. stagiairs, jobstudenten en tijdelijke krachten), onderaannemers, gedetacheerden en zelfstandigen die de Onderaannemer in uitvoering van de voormelde onderaannemingsovereenkomst ter beschikking stelt, volledig in regel zijn en blijven met ondermeer de voormelde K.B.'s;
- dient de Onderaannemer de Hoofdaannemer te vrijwaren jegens al wie het behoort voor alle mogelijke vorderingen;
- behoudt de Hoofdaannemer zich het recht voor contractbreuk door de Onderaannemer in te roepen, en lastens de Onderaannemer vergoeding van alle mogelijke directe en indirecte schade, kosten, vertraging, ..., te vorderen;
- is de Onderaannemer een administratieve kost van 150,00 euro aan de Hoofdaannemer verschuldigd.

Noodprocedures

Elke Onderaannemer zal de procedures inzake E.H.B.O. en arbeidsongevallen, opgesteld door de Hoofdaannemer en/of veiligheidscoördinator van de desbetreffende werf respecteren.

Elk arbeidsongeval, incident of schadegeval moet de dag van het voorval worden gemeld. Voor de arbeidsongevallen moet daarenboven een arbeidsongevallenrelaas aan de Hoofdaannemer worden overhandigd.

Elke Onderaannemer rust zijn lokalen uit met de wettelijke voorzieningen inzake brandblussers en E.H.B.O.-materiaal.

Elke Onderaannemer moet over voldoende, aangepaste en conforme brandbestrijdingsmiddelen beschikken. Voor sommige Werken is, in samenspraak met de veiligheidscoördinator, Bouwheer of architect, een vuurvergunning verplicht.

Persoonlijke beschermingsmiddelen (verder afgekort als PBM)

Het dragen van aan het werk aangepaste persoonlijke beschermingsmiddelen conform de geldende wetgeving is op de bouwplaats voor iedereen verplicht. Het weze benadrukt dat op de werven van de Hoofdaannemer de helmdracht ALTIJD verplicht is op straffe van onmiddellijke verwijdering van de werf.

Elke Onderaannemer moet op zijn kosten P.B.M. ter beschikking stellen van zijn personeel en/of bezoekers. Hij moet eveneens toezien op het gebruik ervan. Tevens moet hij ten gepaste tijde zorgen voor het onderhoud en de vernieuwing.

De werknemers moeten, overeenkomstig hun opleiding en de gegeven instructies, op de juiste wijze gebruik maken van de P.B.M. en ze na gebruik weer opbergen en onderhouden.

Collectieve beschermingsmiddelen

Ter voorkoming van arbeidsongevallen moet elke Onderaannemer waar nodig, collectieve beschermingsmiddelen voorzien. De keuze wordt bepaald op basis van de preventiebeginselen vastgelegd in Hoofdstuk II "Algemene beginselen" van de welzijnswet, waarin onder meer de voorkeur wordt gegeven aan collectieve bescherming, in plaats van persoonlijke bescherming.

Het plaatsen en/of wegnemen van collectieve bescherming wordt geregeld in SAMENSPRAAK met de Hoofdaannemer. Collectieve beschermingsmiddelen mogen nooit worden weggenomen zonder dat vervangende of definitieve beschermingen worden aangebracht.

Elke op de bouwplaats vastgestelde gevaarlijke of ongezonde toestand moet onmiddellijk verholpen worden. Bovendien wordt deze onmiddellijk gemeld aan de Hoofdaannemer.

Orde en netheid

Elke Onderaannemer moet ten minste dagelijks zijn werkposten opruimen en het afval afvoeren. De Hoofdaannemer kan, op kosten van de Onderaannemer die in gebreke blijft, de opdracht geven om deze werkposten op te ruimen.

De wegen, gangen en trappen dienen steeds vrij te zijn van obstakels en hindernissen. Soepele leidingen en kabels mogen de doorgang niet belemmeren. Kruisen zij een doorgang dan moeten ze worden beschermd tegen beschadiging.

Materialen moeten ordelijk en stabiel, beveiligd tegen weersinvloeden, in samenspraak met de Hoofdaannemer in de voorziene zones worden gestapeld.

Duurzaamheid & Milieu

Vandebussche NV engageert zich om, behalve het voldoen aan de vigerende milieuwetgeving, ook een duurzaam beleid (<https://www.vandebusschebouw.be/duurzaamondernemen>) te voeren. Vandebussche wenst een duurzame samenwerking aan te gaan met alle bouwpartners, met een langetermijnvisie en toepassing van de LEAN-filosofie en –methodologie. Meer specifiek focust Vandebussche op een duurzaam energie-, water- en afvalbeheer op de site en op de werflocaties. Inzake opvolging van het energiebeheer op de werf wordt de CO2-prestatieladder als norm en als leidraad gevolgd. In het kader daarvan wordt verwacht Vandebussche dat ook zijn onderaannemers zich zoveel mogelijk inspannen om dit duurzaamheidsbeleid te ondersteunen. Dit kan onder andere door :

- Ervoor te zorgen dat afval op de werf wordt vermeden en correct wordt gescheiden en verzameld;
- Door in te zetten op het reduceren van CO2 bij de werf- en transportactiviteiten;
- Door het reduceren van energie- en waterverbruik op de werf en intern in de organisatie;
- Duurzaam materiaal en materieel aan te kopen en te gebruiken;
- Medewerkers bewust te maken van hun bijdrage aan CO2 reductie.

Elke onderneming die Werken uitvoert in opdracht van de Hoofdaannemer, is verantwoordelijk voor de bescherming van het milieu en de beheersing van de risico's voor het milieu die ontstaan uit en door de uitvoering van de Werken. In dit kader neemt de Onderaannemer maatregelen die nodig zijn voor de

bescherming van de bodem, de lucht, het water en de omgeving in het algemeen. De Oderaannemer respecteert op elk ogenblik de vigerende milieuregelgeving.

Elke accidentele emissie (lucht, water, bodem...) wordt onmiddellijk gemeld bij de werfleiding van de Hoofdaannemer. Kosten om milieuschade ontstaan tijdens, door of naar aanleiding van de uitvoering van de Werken, te herstellen, vallen volledig ten laste van de vervuiler. Daartoe beschikt de Oderaannemer over een aangepaste verzekeringspolis.

Milieuvergunning

De Oderaannemer is verantwoordelijk voor de aanvraag en het bekomen van een (tijdelijke) milieuvergunning indien de Werken die hij uitvoert in het kader van Vlare 1 vergunningsplichtig zijn (bv bronbemaling). Indien de Werken meldingsplichtig zouden zijn, dan valt deze meldingsplicht tevens onder de verantwoordelijkheid van de Oderaannemer. Van de milieuvergunning en/of de eventuele meldingen wordt voor de aanvang van de Werken een afschrift bezorgd aan de milieudienst.

Bodem

De Oderaannemer neemt alle nodige maatregelen om de bescherming van de bodem en het grondwater te verzekeren. Indien de aard van de Werken een risico op bodemverontreiniging met zich meebrengt, behoudt de preventiedienst zich het recht om voor, tijdens en/of na de uitvoering van de Werken de nodige bodemstalen te nemen, teneinde te kunnen vaststellen of de activiteiten van de Oderaannemer aanleiding hebben gegeven tot verontreiniging van de bodem. De bodemstalen en/of stalen van het grondwater zullen worden getoetst aan de normen zoals opgenomen in het Vlarebo. Elke vastgestelde verontreiniging zal worden gesaneerd conform de vigerende wetgeving. De kosten van de eventuele sanering zijn voor rekening van de Oderaannemer die de vervuiling heeft veroorzaakt.

Teneinde het risico op bodemverontreiniging tot een minimum te beperken worden:

- vloeistoffen die een risico inhouden op bodemverontreiniging steeds op een lekdichte inkuiping geplaatst. De inkuiping heeft een opvangcapaciteit van 100% (m.a.w. inhoud van de vaten die wordt opgeslagen op de inkuiping kan er, in geval van lek, volledig in worden opgevangen).
- vloeistoffen die bij contact gevaarlijke reacties kunnen veroorzaken nooit op een zelfde inkuiping geplaatst.
- indien vloeistoffen worden gemorst, onmiddellijk maatregelen genomen door de Oderaannemer om de gemorste vloeistoffen te verwijderen. Daartoe is op de plaats waar de Werken worden uitgevoerd het nodige materiaal aanwezig.

Elk incident waarbij vloeistoffen werden gemorst, wordt onverwijld overgemaakt aan de werfleiding van de Hoofdaannemer.

Water

Het lozen van water in de openbare riool, via de interne riolen, via de waterzuivering is verboden, tenzij daarvoor een schriftelijke machtiging werd verleend door de gemeentelijke milieudienst.

Indien de Oderaannemer beschikt over afvalwater of andere vloeistoffen waarvoor geen toestemming werd verkregen voor het lozen ervan, dan dient hij deze af te voeren in overeenstemming met de vigerende milieuwetgeving.

Afval

Het verbranden van afval op de bouwplaats is verboden.

De Oderaannemer is verantwoordelijk voor het afval dat ontstaat bij en door de uitvoering van zijn Werken en de werken van eventuele Oderaannemers. Hij zorgt ervoor dat het afval wordt ingezameld, afgevoerd en verwerkt volgens de geldende milieuwetgeving. In geen enkel geval mag het afval worden

achtergelaten op de bedrijfsterreinen of op naburige terreinen tenzij daarvoor schriftelijk toestemming werd verleend door de opdrachtgever.

Afval zal zoveel mogelijk gescheiden worden verzameld. De Onderaannemer dient de voorziene scheiding van afvalstromen op de werf te respecteren.

Het verwijderen van afval en/of verpakkingen gebeurt volgens afgesproken bij contractvorming. Indien contractueel werd bepaald dat de Onderaannemer zelf zal instaan voor het afvoeren van zijn eigen afval, is het deponeren van afval in containers geplaatst door de Hoofdaannemer niet toegelaten. De Hoofdaannemer kan bij vaststelling van niet volgen van de basisafspraken een verrekening van de afvalkosten opmaken.

Chemisch gevaarlijk afval, vloeibare afvalstromen (afvalolie, verven, ontvetters...), teerhoudend en bitumineus afval zal ten allen tijde door Onderaannemer zelf worden afgevoerd.

De Onderaannemer dient de bouwplaats ten allen tijde proper en de bodem vrij van afval te houden.

Vloeibare afvalstromen worden in geen enkel geval geloosd in de openbare riolen, in oppervlaktewateren, en/of in de interne riolen.

Lawaai, stof, geur en trillingen

Alle redelijke maatregelen worden genomen om trillings- en geluidsoverlast en geur- en stofoverlast te voorkomen. Indien de Werken van de Onderaannemer aanleiding geven tot overlast, dan kan de Hoofdaannemer, mits redelijke maatregelen, op kosten van de Onderaannemer de nodige maatregelen nemen om de overlast weg te Werken. De voorziene maatregelen worden schriftelijk of per elektronische post meegedeeld aan de betrokken Onderaannemer.

Tot slot:

De Onderaannemer vrijwaart de Hoofdaannemer van schade en/of boetes voortvloeiend uit het niet juist verwerken van afvalstoffen.

Bouwplaatsinrichting

Het 'Algemene veiligheidsplan' moet steeds aanwezig zijn op de werf.

Het werfinrichtingsplan zit ter inzage in het 'Algemene Veiligheidsplan' en werfdossier. Het vermeld volgende gegevens:

- toegangen, wegen, rijrichting en parking
- ligging van nutsleidingen
- zones voor gezondheidsinrichtingen, opslaan van materieel, werkplaatsen....
- Inplanting hijstoestellen en draaicirkel
- Opgestelde elektrische verdeelborden
- E.H.B.O. post

Elke Onderaannemer is verplicht voor zijn werknemers de wettelijk voorziene gezondheidsinrichting ter beschikking te stellen. In samenspraak met de Hoofdaannemer kan deze inrichting ter beschikking gesteld worden van de Onderaannemer.

Maaltijden mogen enkel in de daartoe bestemde lokalen worden gebruikt.

Het opstellen van werfburelen, refters, kledkamers, sanitaire installaties, opslagplaatsen, mag enkel conform het inrichtingsplan en in overleg met de Hoofdaannemer. Het aanbrengen van publiciteitsborden of andere vormen van publiciteit door de Onderaannemer, is verboden. Enkel mits overleg en in samenspraak met de Hoofdaannemer kan van dit verbod afgeweken worden.

Elektrische installatie

Alle elektrische installaties moeten door een erkend controleorganisme gekeurd worden conform het A.R.E.I. Elk defect wordt onmiddellijk gemeld aan de werfleiding van de Hoofdaannemer.

Verdeelborden moeten steeds gesloten blijven. Het aansluiten kan enkel met de gepaste stekkers. Alle elektrische toestellen en kabels op de werven van de Hoofdaannemer moeten minstens een beschermingsgraad IP44 hebben.

Kabels moeten steeds opgehangen en/of afgeschermd worden tegen mogelijke beschadiging.

Elke Onderaannemer staat zelf in voor de verlichting van zijn werkposten. Deze verlichting moet worden uitgevoerd volgens de geldende wetgeving. De algemene verlichting wordt georganiseerd door de Hoofdaannemer.

Arbeidsmiddelen en toebehoren

Enkel elektrisch materieel conform het A.R.E.I. mag op de bouwplaats aanwezig zijn en worden aangesloten op de daartoe voorziene verdeelborden.

Elke Onderaannemer moet zijn arbeidsmiddelen zodanig markeren dat ze identificeerbaar zijn; het identificatiesysteem moet worden beschreven in de risicoanalyse van de onderneming.

De arbeidsmiddelen moeten geschikt zijn voor het uit te voeren werk en regelmatig gekeurd worden door een bevoegd persoon, zodat bij gebruik de veiligheid en gezondheid steeds gewaarborgd zijn. Op vraag van de Hoofdaannemer moeten de gebruiksaanwijzingen en veiligheid- en gezondheidsinstructies voorgelegd kunnen worden.

Bij gebruik van arbeidsmiddelen van derden is de gebruiker verantwoordelijk voor de veiligheid.

Bij het gebruik van heftoestellen gelden volgende specifieke bepalingen:

Alle heftoestellen en hijstoebereiden, evenals grondverzetmachines om lasten te hijsen, die op de bouwplaats binnengebracht worden, moeten voorzien zijn van een geldig keuringsattest.

Een kopie van de keuringsattesten moet op vraag van de Hoofdaannemer kunnen worden voorgelegd. Bij ontstentenis heeft de Hoofdaannemer het recht deze toestellen buiten dienst te stellen.

Bij gebruik van meerdere heftoestellen met overlappend bereik moet, in overleg met de Hoofdaannemer een gebruiksprocedure opgesteld worden.

Ladders zijn steeds in goede staat (zonder beschadigingen en stabiel) en uitgerust met aangepaste antislipvoorzieningen. Zij worden opgesteld op een goede, stevige ondergrond. Zij worden steeds vastgemaakt wanneer zij dienst doen als toegangsladder of wanneer de ladder 25 of meer sporten telt.

Bij gebruik van stellingen gelden volgende specifieke bepalingen:

Elke stelling vanaf 2 meter hoogte moet voorzien zijn van leuning, tussenleuning en plinten. De werkvloer moet aaneensluitend zijn, dit wil zeggen zonder gevaarlijke openingen tussen de planken en leuning en voldoende stevig, rekening houdend met de belasting.

De toegang tot de werkvloeren gebeurt door middel van trappen(torens) of ladders.

Voor stellingen hoger dan 8 meter, of voor stellingen blootgesteld aan buitengewone krachten, moeten de nodige berekeningsnota's of referentie van de norm kunnen worden voorgelegd op vraag van de Hoofdaannemer.

Alle werknemers of stellinggebruikers dienen d.m.v. een opleiding de vereiste kennis te hebben verworven voor het uitvoeren van Werken op hoogte. De werkgever dient tevens bevoegde personen aan te stellen en op te leiden. Concreet betekent dit dat iedereen die op een stelling werkt een opleiding moet gekregen hebben op straffe van verwijdering van de werf. Om deze verplichting na te komen, werd een modulair opleidingstelsel "Veilig Werken op hoogte" ontwikkeld. Afhankelijk van de jobinhoud en voorkennis van de werknemers, zijn er drie modules voorzien voor stellinggebruikers tot bevoegde personen:

- personen die op een stelling Werken (en geen stelling helpen opbouwen) dienen in het bezit te zijn van een opleiding module 1 – Werken op hoogte of een VCA-attest behaald na 1/01/2007.
- personen die een stelling helpen monteren, demonteren of aanpassen moeten een opleiding module 2 gevolgd hebben.
- bevoegde personen (die een stelling monteren, demonteren of aanpassen) moeten een opleiding module 3 gevolgd hebben.

Voor de ingebruikname en minstens één maal per week wordt de stelling nagekeken door een bevoegd persoon van de onderneming. Bij goedkeuring wordt een stellingkaart met een (groen) label voorzien. Indien de stelling niet voorzien is van een (groene) stellingkaart mag de stelling niet betreden worden.

Gevaarlijke producten

Alle producten op de bouwplaats moeten reglementaire etiketten hebben of krijgen. Het gebruik van toxische, brandbare of andere gevaarlijke producten moet in de risicoanalyse van de onderneming vermeld staan.

Het opslaan van gevaarlijke producten en het verwijderen van de verpakking dient volgens de geldende wetgeving, en in samenspraak met de Hoofdaannemer te gebeuren.

Een kopie van de veiligheids- en gezondheidssteekkaart (chemische fiche of veiligheidsfiche) van de gebruikte producten moet op vraag van de Hoofdaannemer kunnen worden voorgelegd. Deze steekkaart omvat ten minste:

- naam van de fabrikant
- fysische eigenschappen
- bijzondere kenmerken
- gevaren/verschijnselen
- preventie
- blusstoffen/eerste hulp/ evacuatie

Indien werken worden uitgevoerd waarbij schadelijke of hinderlijke dampen/gassen/stoffen (bv kwartsstof) vrijkomen, dan moet dit worden gemeld in de risicoanalyse van de onderneming. Op basis van deze gegevens zal het algemeen veiligheids- en gezondheidsplan worden aangepast. Met de Hoofdaannemer worden alle mogelijke maatregelen besproken om deze schadelijke gassen/dampen/stoffen (bv. kwartsstof) te voorkomen.

Werken met open vlam

Voor de aanvang van werken met open vlam vraagt de onderneming aan de Hoofdaannemer of een vuurvergunning vereist is.

Het behandelen van gasflessen gebeurt met de meeste zorg. Lege gasflessen en gasflessen die niet worden gebruikt, worden buiten het gebouw op een vaste plaats rechtop opgeslagen, vastgemaakt, voorzien van een beschermkop en beschermd tegen de zon.

De zuurstof- en brandgasflessen worden bij gebruik verticaal of schuin onder een hoek van minimum 35° geplaatst.

Bij voorkeur worden ze gemonteerd op een flessenkar. Op het einde van de dagtaak worden gasflessen dichtgedraaid en slangen en manometers ontspannen.

Bij Werken met een open vlam hoort een ABC-blusapparaat van minimum 6 kg.

Werken met een open vlam dienen te worden beëindigd minstens 1 uur voor het verlaten van de werf.

Asbest

Het opvragen van de asbestinventaris is een verantwoordelijkheid van de Onderaannemer. Bij het niet opvragen van deze inventaris gaan wij ervan uit dat de Onderaannemer de toestand kent. Eventuele overtredingen op vigerende wetgeving zijn ten volle een verantwoordelijkheid van de Onderaannemer.

Vooraleer de Werken aan te vatten, wordt de Onderaannemer geacht:

- kennis te hebben genomen van de van de Hoofdaannemer verkregen informatie en zich op een dusdanige wijze deze informatie i.v.m. de risico's voor de veiligheid en de gezondheid, de beschermings- en preventiemaatregelen evenals de maatregelen m.b.t. de eerste hulp, de brandbestrijding en de evacuatie van de werknemers te hebben eigen gemaakt, eventueel door ter plaatse een onderzoek uit te voeren naar de werkomstandigheden en veiligheidsrisico's.
- de van de Hoofdaannemer verkregen informatie en passende instructies te hebben meegedeeld aan zijn werknemers en eventuele Onderaannemers en zelfstandigen waarop de Onderaannemer beroep doet;
- een schriftelijke intentieverklaring, gevraagd door de Hoofdaannemer, te hebben ondertekend.

De Onderaannemer zal de Hoofdaannemer onmiddellijk (en vervolgens zo vlug mogelijk schriftelijk) op de hoogte stellen van elke omstandigheid die hem in de onmogelijkheid zou stellen om zijn werkzaamheden onder veilige omstandigheden uit te voeren in overeenstemming met de betreffende voorschriften.

De personen die zich niet houden aan al deze bepalingen kunnen van de werf verwijderd worden. De Onderaannemer is ertoe gehouden onmiddellijk ieder personeelslid te vervangen waarvan de Hoofdaannemer meent dat deze de goede uitvoering van de Werken in het gedrang brengt door hetzij zijn ongeschiktheid, hetzij zijn slechte wil of zijn kennelijk wangedrag.

Het veiligheidsreglement, het recht op controles dat hierin is vastgesteld, het recht om de werkzaamheden te onderbreken door de Hoofdaannemer, doen geen afbreuk aan de specifieke verantwoordelijkheid van de Onderaannemer. De richtlijnen en raadgevingen die de Hoofdaannemer aan de Onderaannemers verstrekt over de toepassing van de diverse voorschriften kunnen de Onderaannemers in generlei mate ontheffen van hun uitsluitende verantwoordelijkheid. De Onderaannemer onzegt zich in dat opzicht elk recht om enig verhaal tegen de Hoofdaannemer te doen gelden of om de vennootschap omwille daarvan medeverantwoordelijk te stellen.

Gemeenschappelijke bepalingen

Maatregelen die kunnen worden genomen door de Hoofdaannemer:

De Onderaannemer is ertoe gehouden de verplichtingen inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk na te leven.

Indien de Onderaannemer deze verplichtingen niet naleeft, kan de Hoofdaannemer, na ingebrekestelling, alle maatregelen treffen die nodig zijn en dit op kosten van de in gebreke zijnde Onderaannemer overeenkomstig artikel 29 van de wet van 4 augustus 1996.

Het contract kan eveneens door de Hoofdaannemer worden ontbonden in het nadeel van de Onderaannemer die zal gehouden zijn de Hoofdaannemer te vergoeden voor om het even welke kosten die eruit voortvloeien.

In geval van zwaar dreigend gevaar is de Hoofdaannemer vrijgesteld van de in de vorige alinea genoemde ingebrekestelling.

Bovendien is de Onderaannemer, indien hij een van de volgende inbreuken pleegt, aan de Hoofdaannemer van rechtswege en zonder voorafgaande ingebrekestelling het volgend bedrag verschuldigd:

- 5.000 EUR bij een tekortkoming van de Onderaannemer voortkomend uit onachtzaamheid en/of onzorgvuldigheid, en die zeer onveilige situaties veroorzaken of kunnen veroorzaken. Met 'zeer onveilig' wordt o.a. bedoeld het risico van ernstig letsel of dodelijke afloop en/of ernstige schade.
- 500 EUR bij een tekortkomingen van de Onderaannemer die aanleiding hebben gegeven of kunnen geven tot risicovolle situaties, onveilige situaties, lichamelijke letsels en/of substantiële schade. De van de Hoofdaannemer verkregen informatie en passende instructies te hebben meegedeeld aan zijn werknemers en eventuele Onderaannemers en zelfstandigen waarop de Onderaannemer beroep doet;
- 200 EUR bij een tekortkoming van de Onderaannemer die niet in directe zin leiden of zouden kunnen leiden tot risicovolle situaties, onveilige situaties, lichamelijk letsel en/of substantiële schade

Conclusie inzake veiligheid

Het niet naleven van de bovenstaande voorwaarden en bepalingen wordt aanzien als een ernstige inbreuk die de verwijdering van de werf voor gevolg kan hebben. De Onderaannemer dient De Hoofdaannemer integraal en zonder beperking te vrijwaren, waardoor de aan de Hoofdaannemer aangerekende boetes kunnen doorgerekend worden aan de betrokken Onderaannemer.

Art. 12. Aansprakelijkheid - Verzekeringen

De Onderaannemer blijft, tot de voorlopige oplevering der Werken door de Bouwheer t.o.v de Hoofdaannemer volledig aansprakelijk voor alle beschadigingen aan zijn Werken (ook diefstal e.a.) zelfs al zouden deze beschadigingen door anderen veroorzaakt zijn. Hij is gehouden deze beschadigingen steeds onmiddellijk te herstellen. De Onderaannemer dient vooral voor zijn eigen materialen te zorgen en eigen werken en materialen te beschermen.

De Onderaannemer blijft ten allen tijde verantwoordelijk voor alle door hemzelf, zijn werknemers of aangestelden veroorzaakte schade: het woord "schade" is hier in de meest uitgebreide zin te interpreteren.

Alle door hem veroorzaakte schade zal op zijn kosten hersteld worden. Deze kosten komen voor op de eindafrekening of per afzonderlijke rekening van de Hoofdaannemer.

De Onderaannemer is gehouden zijn verantwoordelijkheden voldoende te verzekeren. Op het eerste verzoek van de Hoofdaannemer zullen de met deze verantwoordelijkheden overeenstemmende polissen (arbeidsongevallen, burgerlijke aansprakelijkheid als Onderaannemer) dienen voorgelegd te worden op straf van eventuele contractverbreking.

Voor de verzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid BA dient de Onderaannemer, vooraf aan de start der Werken, een attest voor te leggen met dekking voor lichamelijke en materiële schade samen voor 1.250.000 EUR minimaal per schadegeval met inbegrip van het toevertrouwd goed, immateriële schade 250.000 EUR minimaal per schadegeval. De Hoofdaannemer dient te worden gevrijwaard van schade door toedoen van de Onderaannemer veroorzaakt.

De Onderaannemer dient voldoende verzekerd te zijn voor alle schade en gevolgschade veroorzaakt door brand, ontploffing, grondbeweging, trillingen, wijziging grondwaterstand en burenhinder (art. 544 Burgerlijk Wetboek). Alle vrijstellingen dienaangaande blijven ten zijne laste.

De Onderaannemer aanvaardt tevens, als zijnde van toepassing op zijn onderneming, alle bepalingen van verantwoordelijkheid en verzekeringen gestipuleerd in het bestek, bestelbrieven en andere documenten die in voege zijn voor de algemene aanneming tussen de Bouwheer enerzijds en de Hoofdaannemer anderzijds. Hij aanvaardt zich zonder voorbehoud in de plaats te stellen van deze laatste en zich te verbinden tot alle verzakingen en waarborgen welke van de Hoofdaannemer zouden kunnen geëist worden.

Indien een ABR-polis (abonnementspolis) is afgesloten die de leveringen en het eigen werk van de Onderaannemers dekt, is een bijdrage verschuldigd ten belope van 0,25 % op de onderaannemingsom. Een attest van deze kan worden opgevraagd bij de Hoofdaannemer.

Voor alle door de verzekering gedekte schade zal de vrijstellingssom ten laste gelegd worden van de Onderaannemer.

De Onderaannemer is verantwoordelijk voor alle arbeidsongevallen die hemzelf, zijn werknemers of aangestelden kunnen overkomen. Hij is aansprakelijk voor alle andere ongevallen door hemzelf, zijn werknemers of aangestelden veroorzaakt aan andere personen.

Het is de bevoegde preventiedienst van de Onderaannemer die de mogelijke ernstige ongevallen zal onderzoeken en ervoor zorgt dat, binnen de tien dagen volgend op het ongeval, een omstandig verslag aan de Hoofdaannemer en de bevoegde ambtenaar bezorgd wordt. De eventuele kosten die uit deze onderzoeken kunnen voortvloeien zijn volledig ten laste van de Onderaannemer.

De Onderaannemer is steeds verplicht de plannen van de bestaande ondergrondse leidingen op te vragen indien in zijn aanneming graafwerken uitgevoerd dienen te worden. Bij nalatigheid is de Onderaannemer verantwoordelijk voor alle geleden schade (direct en indirect).

Art. 13. Personeel van de Onderaannemer – Sociale, fiscale en loonschulden

De Onderaannemer is ertoe gehouden om ten opzichte van zijn personeel alle wettelijke, reglementaire of conventionele bepalingen inzake algemene arbeidsvoorwaarden, fiscaliteit en sociale zekerheid, na te leven en te doen naleven door zijn eventuele Onderaannemers en door eenieder die personeel te zijner beschikking stelt.

De Onderaannemer zal dagelijks alle meldingen verrichten via checkin@work en via rsz@vandenbusschebouw.be. De Onderaannemer zal dagelijks of bij elke wijziging, voor de start van de Werken, een lijst aan de verantwoordelijke van de Hoofdaannemer overhandigen met de namen van de medewerkers van de Onderaannemer die actief zullen zijn. De overhandiging van deze lijst doet GEEN enkele verplichting ontstaan in hoofde van de Hoofdaannemer op welk vlak ook. De Onderaannemer is de enige verantwoordelijke voor de naleving van de wetgeving en dient rekening te houden met de nieuwigheden die in deze wetgevingen zouden ontstaan.

13.1 Algemene arbeidsvoorwaarden van het tewerkgestelde personeel

De Onderaannemer zal alle arbeidsvoorwaarden ten aanzien van zijn personeel naleven die hem als minimale bepalingen door de Belgische wetgeving en de algemeen bindende collectieve arbeidsovereenkomsten worden opgelegd. Die bepalingen hebben onder meer betrekking op de Belgische minimumlonen, de arbeidsduur, het recht op jaarlijkse vakantie, de terbeschikkingstelling van werknemers en het welzijn en de veiligheid van de werknemers op het werk.

De Onderaannemer doet die verplichting ook naleven door zijn de onderaannemers of door de derden waarop hij een beroep doet.

De Onderaannemer levert het bewijs dat zijn personeel verzekerd is tegen arbeidsrisico's en burgerlijke aansprakelijkheid voor personeel en derden. In deze polissen wordt een afstand van verhaal opgenomen t.v.v. de Hoofdaannemer en welke andere verbonden onderneming.

Bij het kennisnemen van een aangetekend schrijven conform artikel 49/1 sociaal strafwetboek wordt de Onderaannemer geacht in gebreke te zijn van deze bepaling.

13.2 Minimumlonen

De (onder)aannemer bevestigt dat zijn werknemers hadden, hebben en zullen minstens de in België geldende minimumlonen uitbetaald krijgen, overeenkomstig de dwingende bepalingen inzake het minimumloon en de Loonbeschermingswet.

De (onder)aannemer doet deze verplichting ook naleven door zijn Onderaannemers of door derden waarop hij beroep doet.

De Onderaannemer bevestigt aan de Hoofdaannemer de coördinaten te hebben ontvangen van de internetsite van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, waarin de inlichtingen betreffende het verschuldigde loon zijn opgenomen (zoals bedoeld in artikel 35/6/1, 9° wet bescherming van het loon): www.minimumlonen.be en algemeen www.werk.belgie.be en de Onderaannemer ziet er verder op toe dat ook zijn onderaannemers of derden waarop hij beroep doet kennis nemen van de website.

De Onderaannemer bevestigt dat hij het verschuldigde loon, zoals blijkt uit de informatie verstrekt door de overheid op bovenvermelde website, tijdig aan zijn werknemers betaald en zal betalen en eist hetzelfde van zijn onderaannemers.

Indien de Werken betrekking hebben op een overheidsopdracht, zal de Onderaannemer tevens de specifieke arbeidsvoorwaarden zoals bepaald in de terzake geldende regelgeving naleven

13.3 Sociale en fiscale schulden

De Onderaannemer verklaart dat er op het ogenblik dat deze overeenkomst wordt aangegaan in de voor het publiek toegankelijke databank van de RSZ en de fiscus geen vermelding staat dat er inhoudingsplicht is wegens sociale en/of fiscale schulden die hij heeft, alsook dat dergelijke inhoudingsplicht niet van toepassing is op zijn verdere onderaannemers. De Onderaannemer moet de Hoofdaannemer onmiddellijk van elke wijziging die zich tijdens de uitvoering van de Werken voordoet in zijn financiële situatie ten opzichte van de RSZ of de fiscus op de hoogte brengen.

13.4 Tewerkstelling van illegaal verblijvende niet-Europese onderdanen

De Onderaannemer mag in geen geval illegaal verblijvende onderdanen uit derde landen in de zin van de wet van 11 februari 2013 tewerkstellen en verbindt zich door deze overeenkomst formeel tot het naleven van dit verbod. Hij ziet erop toe dat hij hetzelfde verbod oplegt aan al zijn eventuele Onderaannemers en hetzelfde zal gelden voor alle niveaus van dienstverlening.

Ingeval de Hoofdaannemer een inbreuk op hoger genoemde verbodsbepaling vaststelt of hiervan verwittigd wordt, heeft dit tot gevolg dat van rechtswege, zonder ingebrekestelling en met onmiddellijke ingang, deze Onderaannemingsovereenkomst lastens de Onderaannemer wordt verbroken wegens ernstige contractbreuk. De Hoofdaannemer maakt voorbehoud voor alle schade die hij zal leiden ten gevolge van de contractbreuk en die hij integraal zal verhalen op de Onderaannemer. De Onderaannemer zelf zal omgekeerd op geen enkele manier aanspraak kunnen maken op schadevergoeding naar aanleiding van de verbreking ten aanzien van de Hoofdaannemer .

13.5 Specifieke bepalingen voor buitenlandse onderaannemers

Naast de bepalingen in de andere paragrafen van dit artikel die ook op hem van toepassing zijn, is deze paragraaf 5 van toepassing op de Onderaannemer die in het buitenland is gevestigd en tijdelijk werken in België uitvoert. De Onderaannemer verklaart op de hoogte te zijn van alle verplichtingen die hem door de Europese en Belgische reglementering worden opgelegd voor de uitvoering van Werken in België. Zo verbindt de Onderaannemer zich ertoe al zijn verplichtingen na te leven, en meer bepaald, de PDOK (Patronale Dienst voor Organisatie en Controle van de Bestaanszekerheidsstelsels) in het bijzonder erkent de Onderaannemer zijn verplichtingen te kennen met betrekking tot de voorafgaandelijke LIMOSA-melding.

Ten laatste 5 werkdagen voor de aanvang van de Werken zal de Onderaannemer aan de Hoofdaannemer een kopie overmaken van:

- de limosa-1 ontvangstbewijzen van iedere werknemer die wordt ingezet;
- de limosa-1 ontvangstbewijzen van elke zelfstandige die deel uitmaakt van zijn onderneming en die voor de Werken wordt ingezet

Indien de werkzaamheden langer duren dan de initieel voorziene duur, moet de Onderaannemer voorafgaand aan het einde van de initieel voorziene duur een nieuwe melding doen. De nieuwe ontvangstbewijzen Limosa-1 dienen opnieuw te worden overgemaakt ten laatste 5 dagen voor het verstrijken van de initieel voorziene duur.

Alle werknemers van de Onderaannemer die deel uitmaken van de onderneming zullen op elk ogenblik tijdens de uitvoering der Werken in het bezit zijn van volgende documenten:

- hun persoonlijk detachingsformulier (E101/A1) afgeleverd door de bevoegde sociale zekerheid instelling in het herkomstland;
- hun persoonlijk ontvangstbewijs Limosa (L-1);
- hun paspoort of identiteitsbewijs
- hun arbeidskaart
- hun arbeidsvergunning

De Onderaannemer zal alle formaliteiten voor de verblijfsdocumenten vervullen, voor zichzelf en voor alle in België tewerkgestelde werknemers.

De Onderaannemer verplicht zich mee te Werken aan de identiteitscontroles die nodig zijn om de echtheid van de documenten te verifiëren.

Overeenkomstig artikel 7/2 van de detachingswet verbindt de Onderaannemer zich ertoe voorafgaandelijk aan de tewerkstelling van de in België gedetacheerde werknemers een verbindingspersoon aan te wijzen en deze aanwijzing op de gepaste wijze mee te delen aan de Belgische bevoegde overheidsinstanties. De Onderaannemer verbindt zich er eveneens toe de coördinaten van deze verbindingspersoon alsook elke wijziging ervan, mee te delen aan de Hoofdaannemer.

Indien de Onderaannemer de nodige "ontvangstbewijzen Limosa 1 + detachering" niet kan voorleggen aan de Hoofdaannemer zal deze de Onderaannemer en zijn personeel de toegang tot de werf ontzeggen en heeft hij zelfs de mogelijkheid om de overeenkomst van rechtswege te ontbinden ten laste van de Onderaannemer.

De Hoofdaannemer zal deze maatregelen ook nemen ten aanzien van de werknemers en medewerkers van de Onderaannemer die niet in het bezit zijn van een geldig detachingsformulier of die weigeren hun identiteit aan te tonen.

Indien de Hoofdaannemer sancties oploopt wegens de niet naleving van de LIMOSA-meldingsplicht door de Onderaannemer (of diens Onderaannemers), worden deze integraal verhaald op de Onderaannemer. Dit kan onder andere door middel van afhouding op de facturen en/of compensatie.

Indien de Onderaannemer, met toestemming van de Hoofdaannemer, een deel van de Werken verder uitbesteedt in dienstverlening aan buitenlandse ondernemingen, zal hij er voor instaan dat deze op zijn beurt hun verplichtingen inzake Limosa en detachering stipt nakomen. De Limosa ontvangstbewijzen (L-1) van de sub- Onderaannemers dienen op dezelfde wijze en voorafgaandelijk aan de uitvoering van de Werken aan de Hoofdaannemer te worden voorgelegd.

Mogelijke sancties die aan de Hoofdaannemer worden opgelegd wegens verzuim van de Limosa-melding door de sub-Onderaannemers, worden op de Onderaannemer verhaald.

Voorts vestigt de Hoofdaannemer de aandacht van de Onderaannemer er op dat hij verplicht is om voor alle arbeidsprestaties die in België worden verricht, de arbeids-, loon- en tewerkstellingsvoorwaarden na te leven die bepaald worden door de Belgische wetten en reglementeringen voor zover die voorwaarden gunstiger zijn voor de betrokken werknemers.

13.6 Niet-naleving van de vastgelegde verplichtingen

Ingeval de Onderaannemer ondanks het verbod vermeld in punt 13.3, het werk toch volledig of gedeeltelijk toevertrouwt aan een derde met sociale of fiscale schulden bij het aangaan van de overeenkomst en bij uit te voeren betalingen, moet hij bij iedere aan hem verschuldigde betaling de inhoudingen doen die zijn vastgesteld in artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 en in artikel 403 van het WIB 1992 en daarvan het bewijs leveren aan de Hoofdaannemer zodat deze wordt ontslagen van elke subsidiaire aansprakelijkheid voor de eventuele schulden van deze derde. Dat geldt voor alle niveaus van de aanneming.

Deze Onderaannemingsovereenkomst kan door de Hoofdaannemer worden ontbonden ten laste van Onderaannemer wanneer deze of de derde waarop hij een beroep deed, op welk niveau ook, een of meer bepalingen van dit artikel niet naleeft, en meer bepaald het verbod om illegaal verblijvende onderdanen uit derde landen tewerk te stellen, de verplichting om de werknemers tijdig het loon te betalen waarop zij recht hebben, evenals de verplichtingen betreffende de Limosa-aangifte en het houden van de ontvangstbewijzen ervan.

In het geval van sociale schulden heeft de Hoofdaannemer de wettelijke verplichting om 35% van elke eventueel nog te betalen factuur door te storten aan de RSZ. Zo het gaat om een buitenlandse onderaannemer zal deze steeds vermoed worden sociale schulden te hebben indien niet de geldige detacheringsformulieren voor elke werknemer of aangestelde kan voorleggen voor en op datum van betaling van de factuur.

In het geval van fiscale schulden heeft de Hoofdaannemer de verplichting om 15% van de factuur door te storten aan de fiscus.

De Onderaannemer is ertoe gehouden de Hoofdaannemer te vergoeden voor alle mogelijke kosten en verliezen als gevolg van de niet-naleving door zichzelf of door zijn Onderaannemers van het verbod om illegaal verblijvende onderdanen uit derde landen tewerk te stellen en/of zijn sociale en fiscale verplichtingen door zichzelf of door zijn Onderaannemers, op welk niveau ook, inclusief alle financiële sancties verbonden aan de tewerkstelling van die illegaal verblijvende onderdanen alsook de eventuele door de Hoofdaannemer opgelopen boetes en/of bedragen, onder meer in toepassing van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969, artikel 402 van het WIB 1992 en/of artikel 35/2 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers.

De Hoofdaannemer heeft, onverlet de overige bepalingen van de Onderaannemingsovereenkomst, steeds het recht om deze sommen in te houden op de factuur en/of waarborg. Te dien einde erkent de Onderaannemer expliciet dat de Hoofdaannemer het recht heeft om elke betaling te staken van door de Onderaannemer uitgeschreven en opeisbare facturen, zelfs deze met betrekking tot andere overeenkomsten, zolang de RSZ of de fiscus of de Bouwheer zich kunnen beroepen op de hoofdelijke en/of subsidiaire aansprakelijkheid. Betaling zal vervolgens pas kunnen gebeuren nadat er een onvoorwaardelijke bankgarantie op eerste verzoek werd gegeven voor hetzelfde bedrag als dat van de gestaakte facturen.

13.7 Vakkennis van het personeel van de Onderaannemer - taal

De Onderaannemer verbindt er zich toe enkel personeel tewerk te stellen dat over de juiste vakkennis beschikt om de taak uit te voeren waarvoor zij aangenomen werden.

Al het door de Onderaannemer tewerkgestelde personeel dient een adequate opleiding gekregen te hebben; hiervoor moeten op eenvoudige vraag van de Hoofdaannemer de vereiste certificaten, diploma's of getuigschriften voorgelegd te worden.

Communicatieproblemen tussen werknemers kunnen risico's met zich meebrengen. Daarom wordt er van elke Onderaannemer geëist dat hij enkel Nederlandstalige, Franstalige of Engelstalige werknemers tewerkstelt op onze werf. Stelt hij toch anderstaligen tewerk dan dient dit vooraf schriftelijk aan de Hoofdaannemer te worden gemeld en vragen wij dat tenminste de ploegbaas van deze mensen Nederlands, Frans of Engels spreekt zodat alle informatie door hem kan vertaald worden naar zijn mensen toe.

Art. 14. Erkenning & uitsluitingsgronden

Wanneer de Hoofdovereenkomst valt onder de overheidsopdrachtenwetgeving, zal de Onderaannemer voor de volledige duur van zijn werken beschikken over een erkenning in de klasse en categorie of onder-categorie vereist voor de Werken. De Onderaannemer levert de Hoofdaannemer het bewijs van deze erkenning vooraleer de Werken aan te vatten. Indien de Onderaannemer niet langer voldoet aan de eisen van dit artikel, dient hij dit binnen de 2 werkdagen aangetekend te melden aan de Hoofdaannemer.

Daarnaast garandeert de Onderaannemer, Indien de Werken kaderen binnen een overheidsopdracht, dat hij zich niet in één van de uitsluitingsgronden van de toepasselijk wetgeving inzake overheidsopdrachten bevindt, respectievelijk de verplichte uitsluitingsgronden, de fiscale en sociale schulden en de facultatieve uitsluitingsgronden. Hij bezorgt de Hoofdaannemer hiervoor de eventuele bewijsstukken.

Indien een uitsluitingsgrond van toepassing is, doet de Onderaannemer ofwel corrigerende maatregelen gelden, ofwel toont hij – al dan niet mits regularisatie – aan dat hij niet dient uitgesloten te worden, ondanks het bestaan van fiscale of sociale schulden.

Alle wijzigingen in voormelde situaties moeten onverwijld medegedeeld worden aan de Hoofdaannemer. Wanneer de Bouwheer een PV van vaststelling opstelt wegens inbreuk, licht de Hoofdaannemer de Onderaannemer hiervan onmiddellijk in. De Onderaannemer beschikt over een termijn van 7 kalenderdagen om de ontbrekende inlichtingen over te maken. De niet-naleving van onderhavige bepaling is een ernstige contractuele tekortkoming en kan aanleiding geven tot het nemen van de sancties voorzien in de Onderaannemingsovereenkomst.

Art. 15. Check in @ work en RSZ-melding

U dient steeds uw Onderaannemers 48u vóór aanvang van de Werken te melden aan rsz@vandenbusschebouw.be met werfleider Vandenbussche in CC én met minimaal de volgende info:

- **Werfnummer + werfcode**
- **BTW nummer van de Onderaannemer**
- **De correcte keten van onderaanneming - wie is Onderaannemer van wie?**
- **Het type Werken dat wordt uitgevoerd.**

De CIAW melding bij Werken in onderaanneming van Vandebussche gebeurt op de werf. Vandebussche voorziet op zijn werven Geodynamics prikklokken waar m.b.v. construbadge, limosa of een gepersonaliseerde badge een CIAW registratie uitgevoerd kan worden. Alle mensen die Werken in onroerende staat uitvoeren worden gevraagd zich dagelijks - vooraleer zij de arbeid aanvatten - via deze prikklok aan te melden. Indien de werknemer geen construbadge of limosa heeft, zal de werfleider een gepersonaliseerde badge aanmaken die gebruikt kan worden op alle Vandebussche werven. Indien alsnog geen Werkende prikklok aanwezig mocht zijn, blijft het de verantwoordelijkheid van de Onderaannemer dit tijdig te melden en zich op een andere manier te registreren (on-line). Concrete afspraken worden gemaakt met de werfleider van Vandebussche op de startwerkvergadering.

Alle mogelijke boetes, kosten, schadevergoedingen etc. ten gevolge van het niet-nakomen van bovenstaande melding blijven en laste van de Onderaannemer. Bovendien is Hoofdaannemer gerechtigd aan de in gebreke zijnde Onderaannemer een boete op te leggen van minimum 250 € per werkdag (of zoals bepaald in lastenboek of in de bijzondere voorwaarden) en/of per inbreuk dat de Onderaannemer niet voldoet aan alle geldende verplichtingen. Deze boetes worden cumulatief toegepast.

De bij deze Onderaannemingsovereenkomst bedoelde Werken zijn onderworpen aan de registratie van de aanwezigheden in toepassing van Afdeling 4, Hoofdstuk V van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk is de **Onderaannemer verplicht ervoor te zorgen dat elke persoon die in zijn opdracht de plaats betreedt waar de bij deze overeenkomst bedoelde Werken worden uitgevoerd, en Werken in onroerende staat uitvoert wordt geregistreerd bij de RSZ vooraleer deze plaats te betreden.**

Dit impliceert dat:

de Onderaannemer ervoor zorgt dat de nodige gegevens die betrekking hebben op zijn onderneming daadwerkelijk en correct worden geregistreerd en worden doorgestuurd naar de gegevensbank van de RSZ.

Praktisch impliceert dit dat:

- de Onderaannemer vooraf een login dient aan te vragen bij de RSZ voor diens onderneming met onderstaande linken:

Link om zich te registreren tot de beveiligde online-diensten:

https://www.socialsecurity.be/site_nl/general/helpcentre/registration/register/index.htm

Link om zich te registreren als RSZ werkgever:

https://www.socialsecurity.be/site_nl/employer/infos/employer_onss/registration_gen/register/register.htm

Link om zich te registreren als onderneming zonder personeel:

https://www.socialsecurity.be/site_nl/other_enterprises/Infos/registration/introduce.htm

De Onderaannemer dient rekening te houden dat deze administratie enige tijd in beslag kan nemen.

- de registratie zelf dient te gebeuren via de website van de sociale wetgeving. (www.socialsecurity.be)
- de Onderaannemer ervoor zorgt dat deze verplichtingen ook worden nageleefd door elke andere Onderaannemer, aan wie hij een onderaanneming heeft toevertrouwd. Deze verplichting geldt voor alle niveaus van onderaanneming.
- de Onderaannemer zich op de hoogte blijft stellen van alle mogelijke wijzigingen in deze wetgeving

Zoals bepaald door bovenvermelde wet wijst de Hoofdaannemer de Onderaannemer op de bepalingen van artikel 16, § 1, 3° en § 2, 4° en § 3 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

De Hoofdaannemer neemt het naleven van deze verplichtingen bijzonder ernstig waarvoor de Onderaannemer de integrale verantwoordelijkheid draagt, naast de verplichtingen inzake werfmeldingen en aangifte van Onderaannemers. Alle onderaannemers, in welk niveau ook, dienen te worden gemaild aan rsz@vandebusschebouw.be

De Onderaannemer vrijwaart de Hoofdaannemer voor alle boetes, schadevergoedingen, kosten en hinder van welke aard ook, zowel directe als indirecte die met enige inbreuk door de Onderaannemer of voor wie hij verantwoordelijk is, gepaard gaan. Deze kosten en/of boetes zullen met openstaande vorderingen en/of facturen gecompenseerd worden.

Bijkomend zal elk niet geregistreerd persoon van de werf verwijderd worden tot wanneer het bewijs werd geleverd dat aan de registratieformaliteiten is voldaan.

Art. 16. Artikel Instructierecht

Het personeel van de Onderaannemer blijft steeds onder het gezag, de leiding, het toezicht en de verantwoordelijkheid van de Onderaannemer en zal op geen enkel moment beschouwd kunnen worden als werknemer of aangestelde van de Hoofdaannemer. De Hoofdaannemer zal geenszins gerechtigd zijn over het personeel van de Onderaannemer enig gezag uit te oefenen dat normaal aan een werkgever toekomt.

Overeenkomstig artikel 31, §1, tweede en derde lid van de Wet van 24 juli 1987, erkennen en aanvaarden de Partijen dat het naleven door de Hoofdaannemer van de verplichtingen die op hem rusten inzake het welzijn op het werk, alsook de instructies die door de Hoofdaannemer zouden worden gegeven in uitvoering van de Werken, niet beschouwd kunnen worden als enige uitoefening van gezag door de Hoofdaannemer op het Personeel dat de Onderaannemer zou inzetten voor de uitvoering van de Werken.

De Partijen komen uitdrukkelijk overeen dat de volgende instructies beschouwd worden als "instructies in uitvoering van de Werken": (i) Instructies met betrekking tot de naleving van de verplichtingen die op de Onderaannemer rusten inzake het welzijn op het werk en inzake alle veiligheidsverplichtingen in de meest ruime zin; (ii) Instructies met betrekking tot de uitvoering en de planning van de uit te voeren Werken, evenals eventuele tussentijdse wijzigingen waarmee rekening moet gehouden worden door de Onderaannemer bij de uitvoering van de Werken; In dit kader heeft de Hoofdaannemer het recht om, in het bijzonder met het oog op de facturatie van de uit te voeren Werken, de arbeids- en rusttijden van het personeel te controleren; (iii) Instructies omtrent de openings- en sluitingsuren van de werf, evenals de eventuele tijdstippen van onderbreking; (iv) Instructies en/of technische aanwijzingen met betrekking tot het gebruik en/of onderhoud van machines, materieel en goederen van de Hoofdaannemer, met inbegrip van de eventuele vorming en opleiding die noodzakelijk zouden zijn voor het uitvoeren van de Werken en die specifiek zijn aan de Hoofdaannemer; (v) Instructies met betrekking tot de toegang tot de locaties en/of faciliteiten van de Hoofdaannemer; (vi) met betrekking tot de procedures en handelwijzen van de Hoofdaannemer, waarmee rekening moet gehouden worden bij het uitvoeren van de Werken; (vii) Instructies met betrekking tot mogelijke dringende en/of bewarende interventies of ingrepen die nodig zouden zijn om de veiligheid en het welzijn op het werk te bewaren of economische schade te voorkomen of om de kwaliteit van de Werken te bewaken en te vermijden dat de incorporatie van ongeschikte of niet-conforme materialen schade veroorzaakt en/of dat gebrekkig werk afgedekt wordt, met inbegrip van een eventueel tijdelijk stopzetten van de Werken; (viii) Instructies die voortvloeien uit het bestek of enige andere contractueel document; (ix) dringende voorlopige en/of bewarende maatregelen die moeten genomen worden teneinde schade te voorkomen en/of te beperken aan de werken van de Hoofdaannemer, de Onderaannemer of van derde aannemers; (x) Instructies en opmerkingen ingeval van niet-correcte uitvoering van de Werken; en (xi) in het algemeen, alle instructies die rechtstreeks betrekking hebben op de goede uitvoering van de Werken.

De Partijen erkennen en aanvaarden dat bovenvermelde instructies in geen geval het werkgeversgezag van de Onderaannemer of diens eventuele onderaannemer(s) uithollen.

Teneinde de Hoofdaannemer toe te laten eventuele instructies te geven die kaderen binnen de bepalingen van de Wet van 24 juli 1987, duidt de Onderaannemer een persoon aan als projectleider/werfleider, die de contactpersoon is voor de werfleiding van de Hoofdaannemer (de "Centrale Aanspreekpersoon"). Deze Centrale Aanspreekpersoon zorgt vervolgens voor de dagelijkse instructies aan het personeel van de Onderaannemer, met betrekking tot een correcte uitvoering van de werken. In geval van onbereikbaarheid of afwezigheid van deze persoon, zal de Onderaannemer de Hoofdaannemer hiervan onverwijld op de hoogte brengen en dient de Onderaannemer een vervangende Centrale Aanspreekpersoon aan te duiden. De aangewezen projectleider/werfleider is voor de Hoofdaannemer het enige aanspreekpunt ter plaatse. De Onderaannemer waakt erover dat haar eigen eventuele onderaannemers eigen verantwoordelijken ter plaatse hebben als aanspreekpunten.

Art. 17. In gebreke blijven van de Onderaannemer - Ontbinding van de overeenkomst

In de volgende gevallen is de Onderaannemer in gebreke:

- a. de Onderaannemer heeft de Werken niet aangevat binnen drie (3) werkdagen na de in de Onderaannemingsovereenkomst vastgestelde datum;
- b. de Onderaannemer onderbreekt de Werken gedurende meer dan drie (3) werkdagen in één maand zonder voorafgaandelijke toestemming van de Hoofdaannemer;
- c. de Onderaannemer weigert of verkeert in de onmogelijkheid om de contractuele planning te respecteren of de Werken uit te voeren overeenkomstig de richtlijnen gegeven door de Hoofdaannemer;
- d. de Onderaannemer weigert of verkeert in de onmogelijkheid om de Werken uit te voeren overeenkomstig de voorschriften van de Bouwheer, de architect of de ingenieurs;
- e. de Onderaannemer schiet ernstig tekort aan één van zijn contractuele verplichtingen
- f. de Onderaannemer voert onvakkundig zijn Werken uit
- g. de Onderaannemer bevindt zich in een situatie van WCO, vereffening, faillissement...

Als het in gebreke blijven langer duurt dan acht (8) kalenderdagen na ontvangst door de Onderaannemer van een aangetekende brief van de Hoofdaannemer waarin deze toestand wordt vastgesteld en de Onderaannemer in gebreke wordt gesteld met de vraag hieraan een einde te stellen, heeft de Hoofdaannemer het recht te beslissen om één of meerdere van de hieronder opgesomde ambtshalve maatregelen toe te passen, naar eigen keuze en zonder voorafgaandelijke toestemming van de rechtbank:

- a. een boete van 250 EUR (tweehonderdvijftig euro) opleggen per kalenderdag;
- b. van rechtswege en zonder verdere kennisgeving op kosten en risico van de Onderaannemer alle praktische maatregelen treffen die de Hoofdaannemer nodig acht om het in gebreke blijven te verhelpen, met inbegrip van de ontbinding van de Overeenkomst ten laste van de Onderaannemer. In dit laatste geval is de forfaitaire, niet-herleidbare vergoeding van 15 % (vijftien percent) van de totale prijs van de Overeenkomst (inclusief goedgekeurde meerwerken) verschuldigd;
- c. de Onderaannemer de toegang tot de bouwplaats verbieden en van rechtswege de Werken zelf voortzetten of ze door een derde laten voortzetten, op kosten en risico van de Onderaannemer, met alleen de verplichting een staat van de Werken op te stellen en ze te laten schatten op basis van de prijzen van onderhavige Overeenkomst.

De schatting van de Werken van de Onderaannemer wordt uitgevoerd door de Hoofdaannemer en de Onderaannemer opgeroepen via aangetekend schrijven met een kennisgeving van twee (2) werkdagen, of door de Hoofdaannemer alleen of een gerechtsdeurwaarder, als de Onderaannemer niet het vereiste gevolg geeft aan de oproeping. Deze laatste schatting is tegenstelbaar aan de Onderaannemer van zodra ze hem is meegedeeld. De kosten van een eventuele vaststelling door de deurwaarder zijn ten laste van de Onderaannemer.

De toepassing van de ambtshalve maatregelen ontslaat de Onderaannemer niet van de betaling van de eventuele vertragsboetes noch van de terugbetaling van de boetes die eventueel zijn toegepast door de Bouwheer.

In ieder geval kan in deze situatie de borg worden aangewend voor de inning van voormelde bedragen

Art. 18. Overlijden, faillissement of ontzetting uit zijn rechten van de Onderaannemer

Ingeval van overlijden, faillissement of ontzetting uit zijn rechten van de Onderaannemer zal de Hoofdaannemer het recht en de vrije keuze hebben tussen de onmiddellijke ontbinding van het contract en de voortzetting van het contract door de erfgenamen of wettelijke vertegenwoordigers tegen de erin bepaalde voorwaarden.

Art. 19. Beëindiging zonder fout

De voortijdige beëindiging van de Hoofdovereenkomst door de Bouwheer geeft de Hoofdaannemer de mogelijkheid om de Onderaannemingsovereenkomst eenzijdig te beëindigen. In dergelijk geval heeft de Onderaannemer slechts recht op vergoeding van de reeds uitgevoerde Werken en eventuele schade in de mate dat de Hoofdaannemer zelf hiervoor een vergoeding heeft ontvangen van de Bouwheer en indien en voor zover de Hoofdovereenkomst werd beëindigd door de schuld van de Hoofdaannemer.

Daarnaast heeft de Hoofdaannemer te allen tijde het recht om deze Onderaannemingsovereenkomst te beëindigen in welk geval de Onderaannemer enkel recht heeft op vergoeding van de uitgevoerde Werken.

Art. 20. Overmacht

De Partijen kunnen zich tegenover elkaar beroepen op overmacht om zich te exonereren voor hun aansprakelijkheid wegens het niet-nakomen van hun contractuele verplichtingen, en dit binnen de grenzen van huidig artikel.

Overmacht kan slechts worden ingeroepen door een Partij voor zover het gebeurtenissen betreft die (cumulatief) (i) de uitvoering van de verbintenissen door die Partij tijdelijk bemoeilijken of tijdelijk onmogelijk maken, (ii) waaraan de Partij die zich erop beroep vreemd is, (iii) die een Partij redelijkerwijze niet kon voorzien ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst, (iv) die een Partij niet kon vermijden, en (v) waarvan een Partij de gevolgen niet konden verhelpen al hoewel zij hiervoor al het nodige heeft gedaan.

Om zich op overmacht te kunnen beroepen, is elke Partij verplicht deze aan de andere Partij te betekenen via aangetekend schrijven binnen de 5 kalenderdagen na de feiten, of binnen de 6 kalenderdagen nadat de Partij de feiten had kunnen of moeten kennen. Deze termijnen zijn vervaltermijnen en gelden tenzij de Hoofdaannemer ten opzichte van de Bouwheer gehouden is tot dezelfde of kortere termijnen. In dat geval geldt dezelfde of de kortere termijn verminderd met 3 kalenderdagen.

Eventuele vorderingen op basis van overmacht zijn slechts ontvankelijk en opeisbaar voor zover die feiten of omstandigheden door de Bouwheer zijn erkend en aanvaard en voor zover ze voorkomen binnen de contractueel voorziene termijn. De Onderaannemer is in voorkomend geval gerechtigd op dezelfde termijnsverlenging en/of bijkomende vergoeding als deze toegekend aan de Hoofdaannemer ingevolge de Hoofdovereenkomst voor wat betreft de Werken.

Art. 21. Aansprakelijkheid

Op de Onderaannemer rust een resultaatsverbintenis voor alle door hem aangegane verplichtingen. De Onderaannemer is aansprakelijk ten aanzien van de Hoofdaannemer, en zal de Hoofdaannemer integraal vrijwaren, voor alle schade die voortvloeit uit of gerelateerd is aan de uitvoering van de Werken, zowel lichamelijke, materiële als immateriële schade, zowel rechtstreekse als onrechtstreekse schade, zowel voorzienbare als onvoorzienbare schade, al dan niet veroorzaakt door toedoen van het personeel, een (onder)aannemer, een leverancier en/of het materieel van de Onderaannemer. De Onderaannemer is eveneens aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door de materialen in de Werken evenals voor de schade veroorzaakt door het materieel dat hij, zijn (onder)onderaannemers of zijn aangestelden, gebruiken. Tevens staat de Onderaannemer in voor elke beschadiging van geulen, leidingen, kabels, draad- of buizennetten, riolen en, in het algemeen, alle naburige installaties, zowel ondergronds als bovengronds.

De Onderaannemer is aansprakelijk voor hinder of schade door hem, zijn (onder)onderaannemers en/of zijn aangestelden, rechtstreeks of onrechtstreeks veroorzaakt aan derden, waaronder ook de naburige eigendommen, en hij vrijwaart de Hoofdaannemer hiervoor integraal. De Onderaannemer neemt hierbij de aansprakelijkheid op zich die voortvloeit uit de artikelen 1382 tot en met 1386 van het Burgerlijk Wetboek. De Onderaannemer neemt hierbij, in zover de Hoofdaannemer hiervoor verantwoordelijk in overeenstemming met de Hoofdovereenkomst, ook integraal de foutloze aansprakelijkheid voor burenhinder op zich in de zin van artikel 544 BW. Hij is aansprakelijk voor het verstoren van het evenwicht met de naburige eigendommen en zal zelf moeten instaan om dit evenwicht op zijn kosten en risico te herstellen en de eventuele vergoedingen hiervoor te betalen. De Onderaannemer verbindt zich ertoe om op eenvoudige schriftelijke vraag van de Hoofdaannemer deel te nemen aan een deskundigenonderzoek, hetzij minnelijk of gerechtelijk.

De Onderaannemer verklaart, in afwijking van artikel 6.3, §2 van het nieuw Burgerlijk Wetboek, geen buitencontractuele aansprakelijkheidsvordering te zullen richten ten aanzien van de hulppersonen van de Hoofdaannemer, dit tenzij de schade geleden door de Onderaannemer het gevolg is van (1) een aantasting van de fysieke of psychische integriteit, (2) een fout die werd begaan met het opzet om schade te veroorzaken (zoals voorzien in artikel 6.3 BW) of (3) een zware fout.

Art. 22. Intellectuele eigendomsrechten

Alle rechten van intellectuele of industriële eigendom op alle door de Hoofdaannemer ontwikkelde of ter beschikking gestelde materialen, analyses, berekeningen, ontwerpen, tekeningen, modellen, rapporten, offertes en andere documentatie berusten bij de Hoofdaannemer.

De Onderaannemer draagt de industriële en intellectuele rechten die betrekking hebben op de Werken hierbij over aan de Hoofdaannemer. Waar de Onderaannemer eigenaar zou blijven van zulke rechten, verleent de Onderaannemer hierbij aan de Hoofdaannemer een niet in tijd beperkte, wereldwijde, onherroepelijke, niet te beëindigen, bezwaarbare, overdraagbare en vergoedingsvrije licentie, met het recht om aan derden sublicenties te verlenen, om deze ter beschikking gestelde materialen, analyses, berekeningen, ontwerpen, tekeningen, modellen, rapporten, offertes en andere documentatie (door derden) te (laten) gebruiken, ongeacht op welke wijze en in welke vorm.

De Onderaannemer vrijwaart de Hoofdaannemer voor aanspraken van derden voor (eventuele) inbreuk(en) op intellectuele of industriële rechten, merken, licenties en eventuele andere rechten van derden. De Onderaannemer verbindt zich ertoe om op zijn kosten alle materiaal, elk procedé of elke mogelijke uitvoeringswijze die betwist wordt door de titularis van het betreffend intellectueel eigendomsrecht te vervangen door een materiaal, procedé of uitvoeringswijze vrij van iedere inbreuk. De Onderaannemer staat in voor alle schade die de Hoofdaannemer ondervindt ten gevolge van inbreuk op dergelijk recht.

Art. 23. GDPR

De Hoofdaannemer verwerkt de identiteits-, contact- en eventueel andere persoonsgegevens, zoals ontvangen door de Onderaannemer en die betrekking hebben op de Onderaannemer zelf en zijn eventuele (sub)onderaannemer(s), zijn/hun personeel, medewerkers, aangestelden en andere nuttige contactpersonen. De doeleinden van deze verwerkingen zijn de uitvoering van deze Overeenkomst, het beheer van de leveranciers/onderaannemers en de boekhouding. De rechtsgronden zijn de uitvoering van de overeenkomst, het vervullen van wettelijke en reglementaire verplichtingen (zoals bijvoorbeeld de verplichte elektronische aanwezigheidsregistratie, de 30bis-aangifte van werken, de aanwezigheidslijst of andere verplichtingen bij overheidsopdrachten, enz.) en/of het gerechtvaardigd belang van de Hoofdaannemer. Voor de elektronische aanwezigheidsregistratie worden in voorkomend geval tevens de E-ID-gegevens of het Limosanummer verwerkt.

De voormelde persoonsgegevens zullen verwerkt worden in overeenstemming met de bepalingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming en zullen enkel worden doorgegeven aan verwerkers, ontvangers en/of derden voor zover dit noodzakelijk is in het kader van de voormelde doeleinden voor de verwerking.

De Onderaannemer draagt de verantwoordelijkheid voor de juistheid en het up-to-date houden van de persoonsgegevens die hij aan de Hoofdaannemer bezorgt en verbindt er zich toe de bepalingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming strikt na te leven ten aanzien van de personen van wie hij de persoonsgegevens aan de Hoofdaannemer overmaakt, evenals met betrekking tot alle mogelijke persoonsgegevens die hij van de Hoofdaannemer en zijn personeel, medewerkers, en aangestelden zou ontvangen. De Onderaannemer bevestigt dat hij deze laatste persoonsgegevens uitsluitend zal verwerken in het kader van en met als rechtsgrond de uitvoering van de overeenkomst en het vervullen van wettelijke verplichtingen. De Onderaannemer verbindt er zich toe ook zijn eigen (sub)onderaannemer(s) te verplichten de regelgeving inzake de verwerking van persoonsgegevens na te leven en hen te informeren over hun verplichtingen terzake.

In geval van mogelijke inbreuken in verband met persoonsgegevens ("datalekken" of "databreach"), zal de Onderaannemer onmiddellijk en uiterlijk binnen de vijf uren na kennisname de Hoofdaannemer op de hoogte brengen van de aard van de inbreuk, de waarschijnlijke gevolgen van de inbreuk en de maatregelen die voorgesteld of genomen worden om de eventuele nadelige gevolgen ervan te beperken.

De Onderaannemer bevestigt dat hij afdoende werd geïnformeerd over de verwerking van zijn persoonsgegevens en over zijn rechten op inzage, verbetering, wissing en bezwaar. Wanneer de Onderaannemer in gebreke blijft de regelgeving inzake verwerking van persoonsgegevens en de op haar van toepassing zijnde Data Protection Notice na te leven, is de Hoofdaannemer gerechtigd de nodige maatregelen te nemen op kosten van de Onderaannemer of deze Overeenkomst te beëindigen met onmiddellijke ingang zonder opzeggingstermijn of opzeggingsvergoeding.

Art. 24. Betwistingen

Alle betwistingen worden beslecht op de rechtbank van koophandel te Gent. Het Belgische recht is van toepassing. De ongeldigheid van een beding in deze overeenkomst tast in geen geval de geldigheid van de overige bedingen aan.

In geval van een directe vordering van de Onderaannemer of diens Onderaannemer, zijn alle kosten rechtstreeks of onrechtstreeks ten gevolge van deze rechtstreekse vordering (of derdenbeslagen) ten laste van de Onderaannemer. Indien de opdrachtgever of de Hoofdaannemer en gevolge hiervan in een gerechtelijke procedure wordt betrokken, zal deze kost forfaitair begroot worden op minimum 5.000 EUR onverminderd het recht van de Hoofdaannemer om de werkelijke kosten (om erelonen en kosten van advocaten) te bewijzen en te vorderen.

Art. 25. Verscheidene bepalingen

1. Er kan een overeenkomst gemaakt worden met een pro rata rekening. Indien er een pro rata rekening opgemaakt wordt, wordt deze procentueel afgehouden van elke facturatie. Vooraf worden de posten meegedeeld met bijhorende tarieven.
2. De Onderaannemer verbindt er zich toe af te zien van ieder gebruik van/of inlichting over de aannemingstechnieken die gebruikt worden door de Hoofdaannemer en die deel uitmaken van haar know-how, of deze van haar opdrachtgevers of partners in het bouwproces.

Dergelijke inbreuk geeft van rechtswege aanleiding tot een schadevergoeding groot 12.500 EUR, onverminderd het recht van de Hoofdaannemer bijkomende schadeloosstelling te bekomen voor alle geleden schade.

3. De Onderaannemer mag enkel publiciteit plaatsen op de bouwplaats na uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de Hoofdaannemer.
4. De eventuele ongeldigheid en/of het niet-toepasbaar verklaren van een beding van deze Onderaannemingsovereenkomst laat de geldigheid en/of toepasbaarheid van de overige bedingen onverlet. Partijen nemen een inspanningsbeding om op in dergelijk geval een geldig beding uit te werken die praktisch en economisch dezelfde waarde heeft als het nietig beding.
5. Deze Onderaannemingsovereenkomst bevat alle afspraken en verbintenissen van de Partijen met betrekking tot het voorwerp van deze Onderaannemingsovereenkomst en vervangt alle eerdere afspraken, overeenkomsten, principiële akkoorden of regelingen tussen de Partijen die met dit voorwerp verband houden.

Art. 26. Omstandigheden die van aansprakelijkheid ontslaan

Iedere omstandigheid die de Onderaannemer mogelijks van zijn contractuele en wettelijke aansprakelijkheid kan ontslaan, ieder toeval of geval van overmacht, dient door hem op straffe van onontvankelijkheid per aangetekend schrijven aan de Hoofdaannemer kenbaar gemaakt, uiterlijk binnen de 5 kalenderdagen nadat zij zich heeft/hebben voorgedaan of nadat de Onderaannemer kennis heeft van gekregen of er redelijkerwijs kennis van had moeten hebben.

BIJLAGE 1 Verklaring betreffende de hoofdelijke aansprakelijkheid van de rechtstreekse contractant voor de betaling van het loon

In toepassing van artikel 35/6/3, §2 van de Loonbeschermingswet van 12 april 1965, ingevoegd bij Wet van 11 december 2016, houdende diverse bepalingen inzake detachering van werknemers, doen de ondergetekende Hoofdaannemer en Onderaannemer de volgende verklaring teneinde de Hoofdaannemer vrij te stellen van de hoofdelijke aansprakelijkheid voor de betaling van het loon dat verschuldigd is aan de werknemers die tewerkgesteld worden door de Onderaannemer en dat overeenstemt met de arbeidsprestaties die de betrokken werknemers hebben verricht voor de Onderaannemer:

- De Hoofdaannemer verklaart te hebben medegedeeld aan de Onderaannemer dat de inlichtingen betreffende het verschuldigd loon opgenomen zijn op de internetsite www.minimumlonen.be en algemeen www.werk.belgie.be. De Onderaannemer bevestigt de mededeling van de Hoofdaannemer te hebben ontvangen met betrekking tot de internetsite waarop de inlichtingen betreffende het verschuldigd loon zijn opgenomen.
- De Onderaannemer bevestigt dat hij zijn verplichting om tijdig het verschuldigd loon aan zijn werknemers te betalen naleeft en zal naleven.